

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakoga meseca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2.—; za Nemčijo
K 2.50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3.—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravn-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Koledar za april.

Mesečni namen za apostolstvo molitve, določen od sv. Očeta:

Katoliška cerkev v Kili (juž. Amerika).

	Dnevi	Godovi	Posebni nameni apostolstva molitve. — Zraven vsak dan vse važne in nujne zadeve	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
				ljubl. škof.	lavant. škot.
1	Četrtek	Veliki četrtek	Vredno velikonočno obhajilo	Konjšica	Gomilsko
2	Petek	Veliki petek	Ljubezen do križa	Sv. Troj. p. C.	Reka
3	Sobota	Velika sobota	Izpolnjevanje cerkvenih zapovedi	Preddvor	
4	Nedelja	Velika noč	Veseli v Gospodu	U.-Deutschau	Konjice
5	Poned.	Velikonoč. poned.	Versko življenje med vojaki	Dobrepolje	
6	Torek	Sikst p.	Katoličani v Italiji	Leskovic	Príhova
7	Sreda	Herman	Družba sv. Mohorja	Radovica	
8	Četrtek	Albert škof	Odstranitev slabih časopisov	Suhorija	Čadram
9	Petek	Marija Kleofa	Krščanske matere	Brezje	
10	Sobota	Ecebiel	Sotrudniki in bravci Bogoljuba	Podbrezje	Loče
11	Nedelja	Leon I. Vel.	Sv. Oče in rimska Stolica	Blagovica	
12	Poned.	Zenon	Postopači okrog cerkve med mašo	Vrhnika	Sv. Kunigunda
13	Torek	Hermenegild	Stanovitnost do konca	Vrhpolje p. M.	Spitalič
14	Sreda	Justin m.	Živa vera med izobraženci	St. Lenart	Zreče
15	Četrtek	Helena kralj.	Ženski spol v vladarskih hišah	Kamnik	Žiče
16	Petek	Turibij	Šibe potresa, reši nas, o Gospod!	Kranj	Škomarje
17	Sobota	Rudolf m.	Katoliško prepričanje med uradniki	Motnik	
18	Nedelja	Apolonij	Malodušni duhovniki	Šturije	Stranice
19	Poned.	Ema	Krščanske žene	St. Jur. p. Šm.	Kebej
20	Torek	Marcelin	Ljudski misijoni	Ihan	Sv. Jernej p. L.
21	Sreda	Varst. sv. Jož.	Kranj. dež.; cerkev sv. Jož. v Ljublj.	Dobrnice	Velika
22	Četrtek	Soter in Kaj	Svetost duhovnikov	Gorje	Nedelja
23	Petek	Vojteh	Češka dežela in njeni škofje	St. Jur. p. Kr.	
24	Sobota	Jurij	Ljubljansko mesto in naši vojaki	Stara Loka	Ormož
25	Nedelja	Marko	Obilna udeležba pri cerk. procesijah	Cerklje p. Kr.	boln. v Orm.
26	Poned.	Klet	Naš prestolonaslednik	Podgrad	Sv. Duh pri
27	Torek	Peregrin	Popotniki in tužci	Nevlje	Središču
28	Sreda	Pavel od Križa	Naši posli	Čatež p. Kršk.	Sv. Miklavž
29	Četrtek	Peter m.	Stanovitnost v veri	St. Jur. p. Kum.	pri Ormožu
30	Petek	Katarina Sien.	Ljub. in spošt. dev. Vsi v apr. umrli	Stari trg p. L.	Svetinje

Odpustki

za mesec april 1915.

1. Veliki četrtek, prvi v mescu. Tretjerednikom in udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje rimska postaja s popolnim odpustkom. — Popolni odpustek: a) tistim, ki danes eno uro molijo ali premišlujejo v spomin, da je ta dan Jezus postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa; spoved in sv. obhajilo danes ali pa drugi teden; b) tistim, ki danes ali jutri obiščejo »božji grob« in molijo v namen sv. očeta; spoved in sv. obhajilo danes ali na velikonočno nedeljo; c) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; d) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkvâ; e) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

2. Veliki petek, prvi v mescu. Kdor danes popoldne od tretje ure naprej ali

jutri do 11. ure dopoldne žalostni Materi božji vsaj pol ure dela družino z molitvijo ali premišljevanjem, dobi popoln odpustek tisti dan, ko opravi velikonočno spoved in gre k sv. obhajilu. — Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj. V zadobljenje odpustkov, naštetih pod a), b) in c), velja sv. obhajilo prejšnjega dne. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

3. Velika sobota. Tretjerednikom vesoljna odveza.

4. Nedelja, prva v mescu. Velika noč. Popolni odpustek: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkvâ; b) udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki kakor vsako prvo nedeljo in razen tega še en popoln odpustek; c) udom škapulirske bratovščine karmelske

Pismo slovenskim vojakom iz domovine.¹

Vojaki-rojaki!

Fantje in možje slovenski, vrli Janezi naši, kje ste?! Kje ste raztreseni tam po širni bojni poljani? Radi bi Vas zopet videli, — mi, ki smo doma ostali, — radi Vas pozdravili in Vam roko podali. Ker pa ne moremo do Vas, Vam pošljemo to-le pisemce. Naj Vas srečno najde, naj Vas toplo pozdravi, naj Vas dobi pri dobri volji, zdravju in pri korajži! Sédimo za nekaj trenutkov, da se malo pomenimo, malo pokramljamo med seboj, če tudi smo daleč daleč narazen!...

Sprejmite torej naprej najpriskrčnejše pozdrave Vaših slovenskih rojakov, ki so ostali doma! Vedite, da mišimo stokrat na dan na Vas, Vas spremljamo v duhu po Vaših težkih potih, po Vaših trdih in mrzlih ležiščih. Molimo za Vas vsak dan, ne le enkrat, ampak večkrat, in prosimo Boga in Mater božjo, da bi Vas v nevarnostih varovala, v težavah krepila, v žalosti tolažila. Molimo posebno za tiste Vaše tovariše, ki so bili ranjeni, ki so v smrtnih težavah in bojih, in pa za duše onih, ki so se že preselile s sveta v večnost, da bi kmalu gledale obličje božje, — če ga že ne gledajo in se nam že morebiti z nebes doli ne smehljajo...

Z zanimanjem zasledujemo Vaše boje in napore, beremo poročila z bojišča ali lepa pisma, ki jih nekateri izmed Vas pišejo domačim. Občudujemo in hvalimo Vaše junaštvo, Vašo vztrajnost in potr-

pežljivost v velikih težavah, ki jih imate prestajati v vojski. Z Vami vred v duhu delimo žalost in veselje.

Morebiti nas boste vprašali, kaj je že kaj novega doma. No, kaj Vam hočemo povedati? Zdravi smo povprek dozdej še precej; večje bolezni se nas še dosti ogibajo. Sneg je tudi že odlezel od nas, zvončki in trobentice že cveto, ščinkovci pa pojo in napovedujejo bližnjo pomlad, ki pa letos ne bo tako vesela, kakor druga leta. Zanimalo Vas bo tudi, da smo letos preživeli predpust brez plesa in muzike, pa jih nismo nič pogrešali; da je bilo kaj malo oklicev in porok, ker smo ženske dali cesarju na razpolago, in da je pustni terek marsikje manjkalo krofov in cvrtja na mizi, ker je bele moke tako malo, špeh pa tako drag. Vsi brez razločka jemo črn kruh, gospodje kakor kmetje; pravzaprav se je obrnilo narobe: kmetje so zdaj gospodje, ker so z živžem preskrbljeni. Za jesti nas je še zmiraj dosti doma; za delo jih bo pa premalo. Po cerkvah se zelo pozna, da — nekaj manjka, in pa še precej! Marsikatera klop na moški strani ni zasedena — velike praznine — pa tudi doli pod korom in za durmi je trop veliko manjši...

Na svetih Treh Kraljev dan smo vsi Avstrijo posvetili presvetemu Srcu Jezusovemu. Po vseh cerkvah je bila slovesna božja služba, so bile slavnostne pridige, v katerih so se pridigarji spominjali tudi Vas, ki trpite za nas vse, in smo se priporočali milostnemu Srcu božjemu, da se nas usmili.

V nedeljo, 7. februarja, pa se je na ukaz sedanjega papeža Benedikta XV. molilo cel dan po cerkvah cele Evrope za mir. Po celi Evropi, ko-

¹ Nežne duše prosimo, da naj se nikar ne pohujšujejo nad nekaterimi bolj domačimi ali recimo tudi bolj »debelimi« izrazi v tem pismu. Vojakom je treba pač tako pisati, da razumejo in da radi berejo. Kakega dolgodčasnega modrovanja bi ne hoteli brati in bi se jih ne prišlo.

likor je katoliške, so ljudje oblegali cerkve in prosili Boga za skorajšnji mir in za Vas, da bi se kmalu mogli vrniti domu. Sv. oče Benedikt XV., mož majhne postave pa velike modrosti, si veliko prizadevajo, da bi se mir čimpreje dosegel, in pričakuje se, da se bo najbrže sklepal v Rimu.

To je par novic iz domovine, da veste in vidite, kako se vojske doma udeležujemo, kako z Vami sočuvstvujemo in Vas — ko Vas drugače ne moremo — vsaj z molitvami podpiramo.

Zdaj bi pa radi Vas poprašali: kako se Vam vendar kaj godi? Kje bivate? Kje hodite? Kje prenočujete? Kje prezimujete? Kako na sovražnika prežite in ga počite, odganjate in preganjate?

Vse to in še marsikaj bi radi izvedeli od Vas. Vsaka stvar, vsaka malenkost o Vas nas zanima. Pa zdaj nam ne morete vsega povedati. Pripovedovali nam boste, ko pridete enkrat srečno domu. To ste nekaj skusili in videli! Koliko nam boste imeli povedati!

Nekaj Vas bi pa vendar radi še vprašali. Ali smemo? Kaj boste rekli na to? No, kaj pa takega? To namreč, kako še drugače živite — mislimo namreč: kot kristjani? Kako se kaj z Bogom razumete? Če se kaj nanjga spominjate in Marije, Majke božje, pa božjih svetnikov, in če se z njimi tudi kaj pogovorite — z drugo besedo: če kaj molite?

Če pri teh skrbih in težavah, ki jih imate s telesom, tudi na dušo ne pozabljate? Če se kdaj spomnite na večnost, ki je naša domovina, v vojski se pa človek lahko hitro kakor po telegrafu preseli vanjo. Z eno besedo no: Kako kaj živite kot kristjani? Ali se zavedate, da ste tudi v cesarski suknji pod božjo oblastjo in če v bojnem hrumu izpolnujete svoje verske dolžnosti, kolikor jih v teh okoliščinah morete?

O ja, to pa to! — boste odgovorili — kristjani pa smo, kristjani! Kaj bi ne bili! Če smo bili že doma, kjer smo mirno živeli, kaj bi ne bili tukaj, kjer bela žena za vsakim grmom preži na nas! In če bi bili tudi doma morebiti časih malo pozabili na Boga, tukaj nas bojni grom glasno spominja, da smo pod višjo močjo, da imamo nad seboj močnega Gospoda, gospodarja življenja in smrti. O, to pa to! Kristjani pa smo, kristjani, — mi borilci na bojni poljani.

Prav zares, hvala Bogu! Prav lepe reči slišimo o Vas, Vi dragi vojaki-rojaki! Preden ste šli v vojsko, ste prejeli svete zakramente — nekateri še po dvakrat in večkrat — in se tako spravili z Bogom ter pripravili na smrt, ko bi le prišla k Vam v goste... Vzeli ste s seboj vsa znamenja dobrega kristjana: Marijino svetinjico ali škapulir ali celo oboje — nekateri so svetinjico še prav ponosno nosili vrhu obleke, na prsih ali na kapi — dalje rožni venec in mašno knjižico ali vsaj kako kratko molitvico.

Pa tudi potem, ko ste odšli od nas, ko ste se že na bojišču s sovražnikom ruvali ali pa nanj čakali in prežali, smo slišali, kako da ste molili in še molite rožni venec, kako da tam ni slišati nobene kletvine, ampak da pristrčno kličete na pomoč Jezusa in Marijo. — Tudi dobrega berila si želite, dobre knjige in časnike radi prebirate, samo če jih dobite.

To je na vso moč lepo slišati o Vas, Vi dragi vojaki — naši rojaki. Če je tako, ste res krščanski junaki, ki se z živo vero in trdnim zaupanjem v Boga, Gospoda vojnih čet, bojujete in rešujete domovino. Nimate le strahu pred sovražno krogljo, ampak imate tudi svet strah pred Bogom našim višnjim gospodarjem. In to je prav zdravo: imeti malo **strahu božjega**. Zakaj »začetek modrosti je strah božji«. »Ne bojte se tistega« — je rekel Zveličar svoj čas, ko je po zemlji hodil — »ne bojte se tistega, ki more samo telo umoriti; bojte se veliko bolj tistega, ki more dušo in telo pogubiti.«

Ta strah pred Bogom pa ni treba, da bi bil prevelik; ne prevelik, ampak kar je prav! Ne sme biti nekak hlapčevski ali suženjski strah, ampak **s i n o v s k i**. To se pravi: Boga se bati tako, kakor se boji dober sin žaliti svojega dobrega očeta. Če je sin kako burkljarijo napravil in s tem očeta žalil, mu je hudo in nima miru tako dolgo, dokler nista z očetom zopet pobotana, dokler si nista spet stara prijatelja.

Tako tudi ti, prijatelj, — vsak, kdor koli si, — se boji žaliti Boga, svojega Očeta, ki je dober oče in moder, skrben gospodar, — če nam tudi časih malo šibo pokáže in nam jo okušati da. Saj vsak moder oče svoje otroke, četudi jih rad ima, malo našvrka, kadar so potrebni. Tega dobrega in modrega Očeta nikar žaliti, prijatelj! To bi ne bilo ne lepo, ne dobro zate. In če si časih malo razposajen, če bi si rad privoščil kaj takega, kar je Bog rekel, da ne smeš, če ti skratelj ne da miru, Te mika

in cuka in vleče v greh, ali če te komaradi zapeljujejo z zgledom ali besedo, če grdo govore ali napačno delajo, in tudi tebe mika, da bi jih posnemal, pa se spomni: Kaj bo pa Bog rekel?! Kaj pa če me k sebi pokliče in »herštela«? Če kuglica prileti, fantič pa obleži... duša pa k sodbi zleti... v smrtnem grehu — o joj, o joj, o Bog me varuj kaj takega! To bi bila vseh nesreč največja nesreča: ne le telesna, časna smrt, ampak dušna, večna... O ne, tega pa ne sme biti, tega pa ne! Sam Bog me varuj!

Zato se pa moram varovati greha, tako kot ruske ali srbske krogle. Za en del mi je tista še manj nevarna kot greh. »Ne bojte se tistega, ki telo umori, duše pa ne more umoriti, bojte se veliko bolj tistega, ki more telo in dušo pogubiti!« Torej greha ne, vsaj smrtnega ne, posebno zdaj ne, ko mi smrt svoje zobe kaže! — In naj velja, kar hoče! Tudi če drugi greše, jaz ne bom! Drugi naj zase gledajo in skrbé, jaz moram pa zase! Pa naj drugi zase kaj skrbé ali pa se zapusté, jaz hočem na vsak način svojo kožo rešiti, da jo peklenški sovražnik ne dobi v kremplje; ne, njemu je ne privoščim, vekomaj ne! Figo hudiču, če jo hoče, — dušo pa Bogu! Njemu, samo njemu! Ja, tako je in nič drugače! Hudič naj se pod nosom obriše; od mene ne bo dobil nič! Jaz sem otrok božji; k njemu hočem priti, v njegovi hiši prebivati, v njegovem naročju počivati, pri njegovi mizi uživati.

In če te tudi skušnjavec hudo vabi in siloma vleče, če Te stane hudega premagovanja, da se ga ubraniš, kaj za to! Saj si vendar junak, pa bi se malo težav ustrašil, če se gre za tvojo dušo, tvojo večnost! — Kaj moraš pa za telo prestajati, kako se premagovati! Lačen si, žejen, truden, zaspán, premražen, zdelan, zmučen, morda ranjen — pa vse preneseš, vse prestaneš. Bi mislil, da človek ne more toliko prenesti, pa vendar preneseš. Še sam nisi vedel, da si tako močan, vztrajen, nepremagljiv. No, zato se pa tudi za dušo ne boj vsake sapice, vsake skušnjave, vsakega premagovanja. Bodi tudi tukaj junak in odreci si pogumno, kar ti Bog prepoveduje! Bog vse vidi, Bog vse vé, — greh se delati ne sme!

* * *

Če bi te pa vendar rogatega kaj premotil in premačal, — glej in skrbí, da se mu kmalu iztrgaš iz krempljev! Samo podati in prepustiti se mu ne! Vidiš, to je tako, kakor če se dva mečeta in skušata.

kdo bo močnejši. Tisti, ki pride spodaj, ne bo miroval in se ne kar mirno vdal, češ, zdaj pa naredi z menoj, kar hočeš; marveč se bo toliko časa vil in okoli sebe bil in ruval in suval, da se izvije nasprotniku izpod pesti in oblasti, — toliko časa, da se spravi spet na noge. — Glej, tako bodi tudi tukaj! Če se ti morebiti rogatega posmehuje in roga, češ: ali sem te! ali sem te! — pa si misli in reci ti: Ne boš me ne, hudič! Figo, če jo hočeš — drugega zate nimam nič! Poberi se mi, satan! Gospoda Boga bom molil in njemu samemu služil. — Izvij se mu! Pogledaj, še nič ruvati in suvati ti ni treba; dosti je, če te je hudobec pripravil v greh, da se v kratki molitvici obrneš k Bogu, svojemu Očetu, in mu iz srca rečeš nekako tako-le:

Oče nebeški, spoznam, da nisem prav storil. Popravil bi rad in nazaj vzel, kar sem naredil napačnega. Obžalujem, da sem žalil Tebe, svojega Očeta, Dobrotnika in Prijatelja. Žal mi je prav zares. Odpusti in bodi mi milostljiv! Bodiva spet prijatelja! Jaz imam Tebe rad, Ti imej pa mene! Sklenem, da Te ne bom več žalil; na vso moč se bom premagoval. Pomagaj mi, da bom mogel držati svojo besedo!

Tako-le nekako se pogovorita z Bogom! Če mu to iz srca govoriš, se z Bogom pobotata — pa če je bila med vama tudi cela gora grehov. Ker v teh besedah je izraženo — **popolno kesanje**. In Bog, ki greh tako strašno kaznuje — »strašno je priti v roke živega Boga!« — ta Bog od grešnika nič drugega ne zahteva, kakor da se iz srca pokesa nad tem, kar je hudega storil; pa sta si spet dobra, pa se razvedri njegovo obličje, pa si zopet njegov ljub otrok in prijatelj. O, le vrjemi mi: Bog, ki je po eni strani tako strašen — za tiste namreč, ki zanj ne marajo — je neizrekljivo dober vsem tistim, ki so dobre volje.

Kako malo vendar zahteva od tistih, ki so ga žalili! Samo malo kesanja, to je: samo ena pobožna misel, ena kratka prošnja. Ja, kdor pa tega noče storiti, naj pa le sam sebi pripiše, če ga bo »ta rogati« mrcvaril v svojem črnem kraljestvu!

Seveda pa ne smeš misliti: O, če se Bog dá tako zlahka potolažiti, potem si pa na ta račun lahko privoščim kakšen greh. Kaj pa to, če par grehov naredim; kesanje molim, pa se jih spet znebim! — Noa, prijatelj, tako pa ne smeš misliti! To bi ne bilo lepo; pa bi te tudi utegnili goljufati. — Ampak trdno stoj, kakor si obljubil, krepko se drži in premaguj! — Če bi

pa kljub svoji dobri volji le kaj padel, — potem se mu pa spet v duhu vrzi pred noge in ga prosi odpusčenja; potem ti bo že spet odpustil.

Tako spravo z Bogom je dobro narediti večkrat. Veš kolikokrat? Najbolje vsak dan enkrat. Kakor se navadno vsak dan umijemo in počesemo, pa še malo okrtajmo povrh, tako je tudi dobro, če si pokrtajmo in umijemo svojo vest. Seveda v vojski se najbrž ne umivate vsak dan, ker povsod ne dobite vode, — glejte, za spravo z Bogom pa še malo vode ni treba, ne mila (žajfe), ne krtače. Zadostuje samo ena pobožna misel, ena kratka molitev, seveda iz srca govornjena, ki jo človek lahko opravi, kjerkoli je in vsak čas: ponoči in podnevi, na poti in pa tudi v postelji. — Še mi, ki smo ostali doma »za pečjo«, moramo obuditi kesanje vsak večer; toliko bolj Vi, ki ste izpostavljeni sovražniku! — Menda je tudi to prav hudo v vojski, če se vojak prav dolgo umiti ali preobleči ne more; kar vse ga že srbi. Če je pa duša zamazana in črna kot lonec, pa nekaterega prav nič ne skrbi.

Če pa že ne vsak dan, vsaj tolikokrat bi morali obuditi popoln kes ali spravo z Bogom, kolikorkrat nam vest očita kak večji (smrten) greh. Ker ta je tisti, ki nas loči od Boga, nam ukrade njegovo milost. In če bi nas v takem stanu kuglica preselila s tega sveta in postavila pred sodnika, bi ne bilo dobro... Zato pa kolikorkrat se sveta zveza ljubezni med nami in Bogom pretrga, jo je treba zopet obnoviti, spet nanovo zvezati — in to se zgodi s spovedjo ali tudi s samim popolnim kesanjem — pa je spet dobro.

Ker se pa človek še vselej dobro ne zavé, če je kaj hujšega zagrešil, če ga ni hudič nekako zahrbtno tihotapsko prekanil, zato je dobro Boga pomrositi za odpusčenje vsak dan, četudi se človek ne zaveda nobenega večjega greha.

Najbolje zdravilo seveda — zoper smrtni strah — je večkrat k spovedi iti. Če je kes — umivanje, je pa spoved — kopanje. In skopati se večkrat, to je prav zdravo; človek se ves pofriša. Če imate priložnost v vojski, le poslužite se te priložnosti: skopljite svojo dušo. Nikoli ni spoved bolj koristna, kakor če človek ne ve, ali bo drug dan še živ ali ne...

Ker pa za spoved ni vedno priložnosti, si mora človek pomagati s samim popolnim kesanjem, in moramo le veseli biti, da se Bog s tako lahko rečjo zadovolji in

je potolažen, če mu le iz srca rečemo, da nam je žal, ker smo spet eno nerodnost napravili in s tem njega užalostili.

Včasih se Vam v vojski dá tudi **vesoljna odveza**; vse skupaj brez spovedi grehov odvežejo. To je seveda zelo priporočljivo. Toda vedeti morate, da ta odveza velja le, če kesanje obudite. Odveza sama je mrtva, kesanje jo oživi, da zadobi svojo moč in grehe res zbriše z duše. Ta odveza ima pa tako moč, da smete potem tudi k **sv. obhajilu** iti, čeprav se niste nič spovedali. Se boste že potem, ko bo čas; zaenkrat zadostuje samó odveza, pa se sme celo k obhajilu. Takó so nedavno visoki cerkveni gospodje v Rimu določili in sv. oče so na to svoj pečat gori pritisnili. Zato pa le to tudi radi storite, samó če Vam je mogoče! V svetem obhajilu se srečate, se pozdravite, se objamete, se sklenete z Jezusom, svojim prijateljem, gospodom življenja in smrti, in prihodnjim — sodnikom.

Le Jezusa se vsak prav trdno okleni in z njim prijateljstvo skleni! Če se njega držiš, varno stojiš! Ne more ti faliti, pa naj pade ven, kakor hoče: na desno ali na levo. Če boš ostal živ, si boš v vojski nabral toliko zaslužnja za nebesa, kakor ima kaka jablana spomladi cvetja, jeseni pa jabolka na sebi, da komaj drži, da se veje lomijo in jih je treba podpirati. Takó bogat za nebesa boš prišel ti iz vojske, če sta z Jezusom prijatelja, če živiš v njegovi milosti. Vse te neskončne težave vojske: to da si žalosten, da se ti toži po domu, skrb za tvoje domače, strah pred smrtjo, ves silni trud in velikanski napor, dolga in slaba pota, težavni marši, prah in blato, dež in sneg, lakota in žeja, zaspanost in prezebanje, stiske in bridkosti, rane in bolečine — vse vse to, prijatelj, se tebi vpišuje vsak dan sproti v bukve življenja in ti imaš tak velik kapital pri Bogu, da še sam neveš, kakó bogat si. Ko bi se ti tega zavedel, bi se morebiti ne imel za nesrečnega, da se moraš vojskovati in toliko trpeti, ampak blagroval bi se in rekel: Oj, dobro meni, ki takó sejem in žanjem, zbiram in bogatim za nebesa! Ajdova setev sicer — vroče je, vroče, — bo pa zato žetev bogata, sad obilen!

Morebiti si dobil že medaljo za hrabro vojskovanje ali pa si je želiš. No lepo, če jo dobiš; — ali tista, ki ti jo bo Bog pripel, se bo pa še malo drugače bliščala kakor ta, ki jo imaš na prsih. Bliščala se bo kakor solnce na nebu in njena bliščoba ne bo nikoli ugasnila, nikoli otem-

nela. »Trpljenje sedanjega časa se ne dá primerjati s prihodnjo častjo, ki bo nad nami razodeta« — je rekel veliki apostol sv. Pavel, ki je sam tudi veliko trpel; toliko kakor kdo izmed Vas, če ne še več. »Bil sem« — pravi — »v mnogih nadlogah, večkrat v ječah, v ranah čez mero, mnogokrat v smrtnih nevarnostih. Od Judov sem jih dobil petkrat po eno manj kot štirideset. Trikrat sem bil s šibami tepen, enkrat kamenjan, trikrat se je ladja z menoj razbila, noč in dan sem prebil na globokem morju; v trudu in stiski, v mnogem bdenju, v lakoti in žeji, v pogostnih postih, v mrazu in nagoti...« Ta mož, ki je toliko trpel, je bil pa tudi v nebesa zamaknjen in je gledal skrivne reči, ki jih navadnim ljudem ni dano videti. On je torej lahko primerjal zemeljsko trpljenje z nebeškim veseljem; pa je rekel, da se to pravzaprav še primerjati ne dá. To trpljenje — kakor je veliko — še imena ni vredno v primeri s plačilom, ki nas čaka zanj; to je proti nebeškemu veselju le otročja igrača!...

»Kaj?« — boš rekel — »otročja igrača?! Le pridite in poskusite vi, ki tako govorite, kakšna igrača je to!« — Vrijamemo, vrijamemo, da je samo na sebi hudo; le v primeri z nebesi je to igrača, takó smo rekli. Ko bi mi v nebesa videli, pa bi se prepričali, da je res tako. Potem bi nam bilo vse lažje trpeti. Bi rekli: E, kaj bo to! Se že prenese! Saj bo kmalu vsega konec, potem pa nastopi veselje, da ga človeško srce še ni občutilo takega!...

Zato pa, prijatelj, le mirno, krščansko trpi in možko nōsi svoje težave! Hudo je, hudo, vrijamemo; posebno še pri spominu na daljni dom, in če si družinski oče, pri spominu na tvoje drage doma, na ljubo ženko in kopico dragih ti otrok — vrijamemo, da te zapeče pri srcu. Pa kaj koristi tarnati in tožiti, kaj kleti in rentaćiti, ko se pomagati ne da! Najbolje je v takem slučaju, ko se nič prenarediti ne dá, mirno se vdati in Bogu izročiti sebe in svoje. »Nikar si ne krati venca z nepotrepljivostjo!« pravi Tomaž Kempčan, in ta beseda velja Tebi. No, če se malo prizeksaš ali zarentaćiš — kapa kosmata! tristo medvedov! — kadar Ti gre prav navskriž, no, s tem še ne zgubiš zasluženja, če si drugače vdan v božjo voljo. Hudih in grdi kletev se pa skrbno varuj, posebno groznega bogokletstva! S takimi grdobijami si pa nikar ne omaži svojih ust!

Pa če bi tudi vsi okoli Tebe tako kleli ali kvantali, Ti ne smeš in ne boš!

Posebno dobro pa je, če z besedo ali pa le v mislih večkrat — posebno kadar je zelo hudo — takole nekako govoriš in vzdiháš: Jezus, vse iz ljubezni do Tebe in za pokoro mojih grehov! Iz ljubezni do Tebe, ki bil si zame do smrti raztepen, s trnjem kronan, na križ pribit, zapuščen od sveta in od Boga, tako da si vzkliknil: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? — Vse iz ljubezni do Tebe, da ti vrnem to trpljenje, da ti pokažem svojo hvaležnost in ljubezen! Naj tukaj s Teboj jokam in trpim, tam se pa s teboj vekomaj veselim!

Oh, morebiti se tudi Tebi primeri, kakor Jezusu, da boš na videz zapuščen od zemlje in neba, od ljudi in od Boga. Lahko se zgodi, da obležiš ranjen na bojišču; sam si ne boš mogel nič pomagati in drugih ne bo na pomoč. Tedaj boš morda tudi vzdihoval: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil! — Pa nič ne vrjemi, da Te je Bog res zapustil! Samó skril se je, pa te gleda, ko medliš v težavah, kakor je gledal svojega Sina na križu v neznanjskih bolečinah, in imel nad njim svoje posebno dopadajenje. — Nič ne maraj; Jezus, Tvoj prijatelj, Te vidi in Ti šepeta:

Mir s tabo, mir!

Nad zvezdami se tebi venec spleta,
pozdravlja te mučencev vrsta sveta,
junak in mučenik!

Mir s tabo, mir!

Ti misliš, da si zapuščen od zemlje in nebes, — angelci v nebesih se pa že pripravljajo za godbo, s katero Te bodo sprejeli, že pripravljajo svoje nebeške instrumente, — še malo bolečin, pa se bodo vrata nebeška odprla in ti boš smuknil noter — in zagodla bo angelska godba in zadonela ti bo nasproti rajska pesem in začela se bo ohceti, da na taki še nikoli nisi bil... In zavrtel se boš od veselja in poskočil boš in zaukal, — še vse drugače kot si časih doma v hribu — da se bo razlegalo daleč po nebesih: Aleluja! Aleluja! O radost, o sreča, o lepota! Kaj sem res tukaj?! O kako je tu lepo! In svetló in gorkó! Tukaj, da, tukaj mi je dobro biti! Tu tedaj ostanem vedno? O sreča neizmerna! — Adijo zemlja, kdo bi se zmenil zate! Adijo tudi težave in bolečine, mraz in vročina, lakota in žeja, stiske in bridkosti! Adijo! Vse minulo, vse prestano — za vselej in za vekomaj! Nič več me ne boli, nič več ne tišči in ne skrbi! O, kako sem srečen, da sem toliko pre-

trpel! Da sem nosil križ s svojim Kristusom, ki je zdaj moja krona, moja slava in sladkost vse veke! O sreča, o radost, o lepota! Aleluja! Aleluja! Aleluja!...

Da takó nekako boš govoril, boš ukal — Ti, sedaj ubogi trpin! Vrjemi mi! To niso samo lepe besede in prazne pravljice, — to je resnica! »Vem, komu sem vrjel in prepričan sem, da je Bog dovolj močan, da mi prihrani moje zasluženje za tisti dan« — takó lahko govoriš z istim velikim sv. Pavlom.

Da, to bo Tvoj delež po končanem zemeljskem trpljenju, — toda le, če sta si z Jezusom prijatelja. Zato je bilo zapisano spredaj: Jezusa se trdno okleni in z njim prijateljstvo skleni — in ne more Ti faliti, naj pade ven kakor hoče: naj si živ ali mrtev! Če si živ, boš imel zasluženje kakor s cvetjem in sadjem obuta jablana; če umreš — Te vzame k sebi v svoja večna bivališča.

* * *

Nič se nikar preveč smrti ne boj! Ja, kar nič se je ne boj! Seveda ogibaj se je le, kolikor Ti vojaška dolžnost dopušča! To je celo tvoja dolžnost: skrbeti, da se — če je mogoče — ohraniš pri življenju zase, za svojo družino in za državo. Brez potrebe torej ne siliti v smrt! Ampak le, če bi prišla zoper Tvojo voljo, tedaj se je ne preveč bati. Smrt ni taka nesreča, kot si ljudje navadno mislijo. Nesrečna smrt je pač nesreča. Srečna smrt pa sreča — največa. Mi si ne moremo na zemlji nič boljšega želeli kakor srečno smrt. In če to srečo v vojski dosežeš, no, potem zate vojska ni bila nesreča. Smrt je samo vrata, ki vodijo iz puste, mrzle ječe v prostrano, sijajno in bajno razsvetljeno, od angelskega petja odmevajočo dvorano, iz katere bi ne hoteli iti več nazaj za nobeno ceno. Srečna smrt je konec našega trpljenja, cilj našega potovanja, izpolnjenje vseh naših želja. Kaj bi se pa žalostili in čemerili, če smo dosegli cilj, za katerim edinim moramo hrepeneti celo življenje?! Mar se popotnik pritožuje, če je srečno dospel na kraj, kamor se je namenil?! Kaj še! To bi moral biti norec, kdor bi se nad tem tožil. »Hvalo Bogu, tukaj smo!« tako smo vselej vzkliknili, kadar smo se peljali na kako daljšo pot in smo tja prišli. In tako bomo hvaležno vzkliknili tudi v nebesih, — pa še malo drugače! Zaukali bomo — kakor sem že prej povedal — kot zauka človek, ko pride

na vrh visoke, strme gore, na katero je s težavo, pa vendar srečno prilezel.

Seveda če imaš doma svoje drage, tem bo pač hudo po Tebi. Pa kaj, saj ne boste niti popolnoma, niti za vedno ločeni. Popolnoma nikoli. Ali veš, prijatelj, kaj rečeš, ko moliš v apostolski veri »Verujem v občestvo svetnikov«? To se pravi, da mi ljudje na zemlji, duše v vicah in svetniki v nebesih stanujemo vsi v eni veliki hiši, ki ima tri nadstropja, ki so sicer ločena eno od drugega, toda po nekih skrivnih stopnjicah se vendar lahko pride od enega do drugega, ali se vsaj lahko od enega do drugega kaj pošlje, posebno iz zgornjega nadstropja v spodnjega. Ti boš skoz nebeska velika okna gledal in kukal doli v pritličje in na dvorišče — na zemljo, in gledal, kakó se suče tvoja žena, kakó se komandirajo tvoji otroci in jim boš metala doli vrvice — hočem reči: svoje molitve —, s katerimi jih boš počasi potegnil gori k sebi. Oj, to bo haló, kadar boste zopet vsi skupaj! In rekel boš: No, hvala Bogu, vendar sem vas zvlekel za seboj v nebesa!

Vse vse bo dobro, — samo — samo če sta z Jezusom prijatelja, če si v njegovi milosti, če te smrten greh ne loči od njega. Milost božja, prijateljstvo z Bogom — okoli tega se vse suče, to je edini pogoj Tvoje sreče, začetek in konec vsega dobrega. Zato skrbi, da to prijateljstvo vedno nepretrgano ohraniš; in če se z grehom kaj pretrga, da ga koj nanovo spet zvežeš (kakor si bil spredaj poučen). — Če bo tako, potem Te bo Jezus ob Tvoji preselitvi s tega grintavega sveta pozdravil kot svojega starega znanca in ljubega prijatelja in Ti bo govoril: Pozdravljen, pozdravljen prijatelj! Ali si prišel vendar, ali si prišel? Le vstopi srčno v moje dvorane! Midva se poznavava, da, poznavava se! Ti si meni zvesto služil, z menoj svoj križ nosil, — zdaj boš videl, kakó znam jaz plačevati. Blagor ti, zvesti in modri hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom postavil čez veliko. Pojdi v veselje svojega Gospoda!

* * *

Ja, pri tem dolgem govorjenju smo pa skoraj popolnoma pozabili na enega, hočem reči: na eno, brez katere stvar ne bo šla dobro, namreč — na **Marijo**. Ne, ne, na Marijo pa ne smemo pozabiti, tega pa ne! Brez Marije ne bomo šli v vojsko in še manj v smrt! O, saj nismo nanjo poza-

»rikazal pa se je angel iz nebes, ki ga je potrdil.« Luk. 22. 42.

bili, ne — samo odložili smo jo za na konec. Na Marijo fantje in možje niste pozabili, ne! Na Marijo imate zaupanje, Marijo častite, Marijo kličete. Nobena stvar se v pismih, ki jih pišete domú, tolikokrat ne ponavlja, kakor: Marija me je varovala, Mariji se imam zahvaliti, da sem še živ... To Vaše zaupanje v Mater nebeško in Vašo je kaj lepo in ganljivo. To zaupanje gojite tudi zanaprej! In zaupanje kažite s tem, da boste Marijo tudi častili, kolikor jo v vojnem metežu morete. Večinoma vsi imate pri sebi vnianja znamenja Marijinega češčenja: svetinjico, škapulir in rožni venec. To je kaj prav, da imate te reči pri sebi in v čisljih. Samó nekaj Vam moramo povedati, — da ne boste kaj v zmoti, — da te reči samó pri sebi nositi, s tem še ni storjeno vse; nekaj je že, ampak ne vse. Treba je Marijo tudi res častiti, seveda kolikor čas in okoliščine pripuščajo. Pa saj to tudi delate. Saj slišimo, da po strelskih jarkih ni slišati kletvine, pač pa se razlega rožni venec. O, kako je to lepo slišati o Vas, Vi krepki možaki! Če takó delate, potem imate pa že po pravici pričakovati varstva Marijinega.

Kadar pa ne morete opravljati daljših molitev, pa vsaj kratke molitvice, pobožne zdihljaje pošiljajte do Matere nebeške. Taki zdihljaji so za dušo to, kar je za telo požirek hladne vode ali grizljaj kruha ali pa kak bonbonček, ki ga človek hitro v usta vtakne, pa se ž njim malo pokrepča. Takóle in podobno vzdihujte in kličite: Marija pomagaj! Marija varuj me! Varuj me in vodi me po pravi poti v sveti raj! S svojim Sinom me spravi, svojemu Sinu me priporoči, svojemu Sinu me izroči! itd.

Kadar imate pa več časa, pa še kako pesem Marijino zapojete. Saj gotovo znate katero. Če ne druge, pa tisto, ki jo pošteni fantje včasih še zvečer na vasi zapoje:

Ceščena si, Marija,
je angelski glas;
bo zadnja ura bila,
Marija, prid' po nas!

Še enega bi Vam priporočil, da nanjga nikoli ne pozabite, ker ga v vojski posebno potrebujete; to je Vašega **angela variha**. Cerkveni nauk je, da ima vsak človek svojega angela variha. Nikar ne mislite, da so angeli varuhi samó za otroke! Otroci jih pravzaprav najmanj potrebujejo.

Kaj pa je za to, če se kak otročaj dveh, treh let v vodo prekopicne! Kaj zato! V nebesa bo sfrčal, pa bo, in namesto enega angela bosta dva. Človek v takih nevarnostih za telo in dušo, kakor ste Vi, potrebuje mogočnega variha. Pa spet ne smete misliti, da je angel varih kak otročiček ali kak nebeški tiček, ki frči okoli človeka. Ne, vsak angel je mogočen gospod, silen orjak, knez nebeški, močnejši od vsake zemeljske moči. Takega mogočnega brambovca je dobro imeti pri sebi.

Sveto pismo pravi nekeje: »Trojna vrhica se težko pretrga.« (Funiculus triplex difficile rumpitur.) Jezus, Marija, pa angel varih — to bodi trojna vrhica za Vas, trojno močno varstvo. Če so ti z Vami, Vam rečem še enkrat — Vam ne more faliti, in če se vsi drugi štriki potrgajo! Zato pa le zapojte tisto znano — četudi nimate litra vina pred seboj: Oj, Jezus je z nam', Marija je med nam', svet' angel na desni je stran'. — Kaj nam pa morejo, morejo, morejo, če so ti z nam'!

Tem trem močnim varihom, rojaki predragi, Vas izročimo v varstvo. Mj ne moremo biti pri Vas — božja pomoč ostani pri Vas, božje varstvo nad Vami! Voj skujte se pod tem božjim varstvom za zemeljsko domovino tako, da si boste obenem priborili — nebeško!

Zdaj bi Vam pa želeli veliko pirhov za veliko noč in vsakemu en velik kolač, dobro potresen in dobro namazan. Pa kaj, ko ga še sami doma ne bomo imeli! Ampak, kakor kaže, bomo letos za veliko noč namesto kolača otepali ovsenjak. No, bo pa potem toliko slajši kolač, ko se zopet mir vrne v deželo!

Želimo Vam veliko sreče v boju. Želimo, da se kmalu zdravi in srečni vrnete na svoje domove. Upamo, da boste prišli nazaj skušeni in v ognju vojske preskušeni, modri in utrjeni v dobrem; da boste trde skušnje, pridobljene v vojski, porabljali v nadaljnjem življenju sebi in drugim v prid, nikoli pa v škodo. Upamo, da boste modri in verni možje, pametni in čednostni fantje, da boste v veselje svojim domačim, v čast slovenskemu imenu in radost in blagor svoji ožji domovini slovenski.

Bodite nam stotisočkrat pozdravljeni, kjerkoli ste razkropljeni po razsežnem bojišču! Podajamo Vam v duhu roko čez

hribe in doline, góre in ravnine. Na svidenje, na svidenje kmalu doma; — če ne, pa — nad zvezdami!

Pisano v Ljubljani, središču Slovenije, 2. postno nedeljo, 28. februarja 1915.

Vaši prijatelji v domovini.

To pismo je spisano; a zdaj bi ga bilo treba res odposlati tistim, katerim je name-

njeno, našim vojakom na bojišču. Teh je pa mnogo tisočev. Pismo se mora, če hoče svoj namen doseči — ponatisniti v najmanj 20.000 izvodih in na bojišče poslati. Vojaki ga pa ne bodo kupovali, ampak se jim mora zastoj dati. To bo stalo najmanj kakih 700 kron. Kdo je pripravljen v ta namen kaj prispevati? Ako se bo ta vsota zbrala skupaj, se bo pismo odposlalo.

O, daj nam mir!

Gospod, Gospod! Čuj, zemlja plaka,
kar šibo dvignil si nad njo;
velika solza je, ki čaka,
da s svojo jo otreš roko.
Usmili se! O, daj nam mir!

Gospod, Gospod! Čuj, zemlja prosi,
pred tabo sklepa tisoč rok,
po gostem trnju križe nosi,
beži pred njimi trudnih nog.
Usmili se! O, daj nam mir!

Gospod, Gospod! Čuj, zemlja kliče,
pogreza v morju se krvi,
grobove šteje in mrličje,
požgana mesta in vasi.
Usmili se! O, daj nam mir!

Gospod, Gospod! Čuj, zemlja moli,
skesan otrok je pred teboj,
tako molila ni nikoli — —
odpusti ji, otrok je tvoj!
Usmili se! O, daj nam mir!

Gospod, Gospod! Čuj, zemlja upa,
dovolj že golgotskih je ran,
že prekipeva grenka kupa — —
Kdaj aleluje vstane dan?
Usmili se! O, daj nam mir!

Gospod, Gospod! Besedo eno!
O daj, ustavi vir gorja —
in alelujo vzradoščeno
bo pela zemlja do neba.
Usmili se! O, daj nam mir!

M. Elizabeta.

Božje Srce — ti si moje solnce!

(Dalje.)

2. Božje Srce — žrtev ljubezni in trpljenja.

Bl. Kamila Varani je nekoč premišljevala čudapolno ljubezen trpečega Zveličarja ter ga strmeč nad to ljubeznijo molila. Hipoma stopi Jezus v prikazni pred njo; zagotovi jo, da jo ima zapisano v Srcu; nato jej pokaže svoje krvavordeče Srce, na katerem se je blestel zlat napis: »Kamila, ljubim te!« Zavedi se, dragi bogoljub, ter se raduj! Solnčni žarki božjega Srca obžarjajo, ogrevajo in oživljajo ves človeški rod ter vsakega posameznega človeka, torej tudi tebe; zapisano stoji tvoje ime v tem Srcu, ki te ne pozabi nikdar... Poglej in premišljuj! Dejanja Jezusova govore glasno in jasno ter pričajo o brezkončni ljubezni, ki je tako neizmerna, kot je neizmeren Bog sam! Da, Srce božje se je povživalo in končno izpraznilo v žrtvah dobrodelnosti in trpljenja, dokler ni ob smrti počilo na križu kot žrtev ljubezni za te in cel človeški rod!

Po Adamovi nepokorščini smo bili izgnani iz zemeljskega in večnega raja ter tako oropani časne in večne sreče. Trpljenje in bridkosti so postale delež Adamovih otrok; konča naj se pa to bedno življenje — v peklu, kraju večnih muk! Tako je zahievala božja pravica. Toda stopilo je na plan božje usmiljenje ter začelo nekaj sv. boj proti ostri božji pravici. Ta boj nam pretresljivo opisuje sv. Bernard. Pravica reče: Jaz sem izgubljena, ako človek ne bo kaznovan. Usmiljenje božje zavrne: Če človek ne dobi odpuščanja, izgubim jaz veljavo. V tej sv. borbi odloči večni Bog, da mora umreti nedolžna oseba, ki s smrtjo zadosti božji pravici ter tako reši večni smrti zapadlega človeka. Bog pogleda po zemlji. Toda na zemlji ne vzre nobenega nedolžnega človeka. Zato spregovori: Ker med ljudmi ni nikogar, ki bi mogel zadostiti moji pravici, zato pozovem vas, nebe-

ške bivalce: Kdo izmed vas se hoče podati na zemljo, da odreši človeka? Vsi angeli omolknejo. Tu se oglasi večna Beseda, božji Sin: »Glej, tukaj sem, pošlji mene! Obleči se hočem s človeškim mesom, da zadostim tvoji pravici ter tako razodenem ljudem svojo brezmejno ljubezen in jih nagнем k nasprotni ljubezni . . .« »Toda pomisli,« ga opozarja Oče, »da bi moral prevzeti življenje, polno bridkosti, ako hočeš zadostiti za grehe človeštva.« — »Bodi tako,« odvrne Sin, »tukaj sem, pošlji me.« — »Pomisli,« nadaljuje Oče, »da boš moral biti rojen v revnem hlevcu, kot dete že boš moral bežati pred morilnim orožjem v Egipt . . .« — »Zgodi se; tukaj sem, pošlji me,« dé božji Sin. — »Vedi, da boš moral mladostna leta preživeti kot sin bornega tesarja, nepoznan, preziran.« »Tu sem, pošlji me.« »Vedi, da ti bo, ko boš začel učiti, sledilo le majhno število; večina te bo zaničevala kot sleparja, bedaka, samaritana; skleniti boš moral svoje revno življenje po groznih mukah na sramotnem lesu križa.« Božji Sin odgovori: »Naj se zgodi. Pošlji me!« Ljudomili sklep je bil storjen. Sin božji pričaka le še polnosti časa. Ko napoči od božjega sklepa določeni obrok, si poišče nazareško devico Marijo kot presrečno mater. Devica privoli: »Dekla Gospodova sem!« Sv. Duhstvarnik jo čudežno obsenči, ustvari božjemu Sinu telo, v njem pa čudotvornico božje ljubezni — presveto božje Srce, ki je takoj s prvim udarcem zagorelo v ljubavi za Boga in Adamov rod. »In Beseda je postala meso in je prebivala med nami.« »Prikazala se je dobrota in ljubezen Boga, našega Odrešenika.« (Tit.)

Glej, že njegov prihod prinaša bolnemu in nemirnemu svetu veselje in blago-dejen mir; saj prihaja On kot kralj miru. Angelske trume izražajo takoj program božjega Deteta: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!« Novica o njegovem rojstvu oznanja veselje vsem ljudem. »O božje Detece! vidim te v najhujši bedi in zatajevanju; a iz tvojih nedolžnih oči-sec žari nebeška blaženost in tvoje Srce bije veselo, saj smeš odrešiti svet greha ter večnih dvomov in skrbi; prinašaš mu časno in večno srečo.« In od prvega sve-tega večera sije blaženo božično veselje v milijarde src ter bo sijalo tje do jutra sod-njega dne.

Srečen čas, ko je bival učlovečeni božji Sin na zemlji! Srečni ljudje, ki ste ga gledali, ž njim občevali, se solnčili v žar-kih njegove ljubezni!

Kako so se čudili angeli, videč božje-ga Sina v človeški podobi, ko je hodil po oblubljeni deželi! Solnce mu je obsevalo glavo, ko je dobrote deleč hodil okrog med ljudmi; zbor zvezd je zrl nanj, ko je čul v ponočnih molitvah; vetrovi so mu božali lica; gore in doline so čule njegove besede, ki so padale kot blagodejna rosa v zmu-čena in nesrečna srca; s solzami in potom je močil proketo zemljo . . . naposled jo je škropil s svojo Rešnjo Krvjo . . . In ljudje so lahko vsi srečni vsiklikali: »Videli smo njegovo veličastvo, ka-kor veličastvo Očetovega Edi-norojenca, polnega milosti in resnice.« (Jan. 1.) To veličastvo se je pa še posebno razodevalo v neizmerni lju-bezni, ki je žarela iz vsega življenja in delovanja Zveličarievega. (Dalie.)

Getzemani.

Večerno solnce se je skrilo,
v Getzemani že mrak leži,
v tem vrtu ob kamenju trdem
Gospod tam moli in kleči:

»Vse storil sem za rod človeški
zapustil sveto sem nebo,
prižigal ljudstvu sem resnico,
preganjal dušno mu temo.

Do smrti bodem Ti pokoren,
kot bil sem Ti vse žive dni,
nebeški Oče, tvoja volja
ne moja naj se zdaj zgodi!«

Krvav mu pot na čelo stopa,
na tla pa pada sveta kri
in angelj s kelihom se bliža.
da mu tolažbo podeli.

Večerno solnce se je skrilo,
v Getzemani že mrak leži,
h Gospodu množica kričeča
s koli hiti in bakliami.

Fr. Pavšič.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

5. Vzgajaj primerno otrokovim zmožnostim in močem.

Vsako pravilo ima svoje meje, ki jih ni prekoračiti, da se ne izprevrže zdrava resnica v pogubno zmoto. Tudi vzgojno načelo: Prični vzgajati dosti zgodaj — ne sme zaiti v pretiravanje. To smo že s poudarkom omenili. Nikjer namreč pretiravanje kmalu toliko ne škodi kakor pri vzgoji. Usodno pretiravanje pa bi bilo, ko bi vzgojitelj od gojenca več zahteval, kakor more gojenec storiti. Vzgoja ima samoposebi umevno le to nalogo, da otrokov dušni in telesni razvoj prav vodi in vlada. Duševne in telesne sile se pa v otroku razvijajo in izpopolnjujejo le počagoma in počasneje kot pri vsaki drugi zemeljski stvari. Zato mora vzgoja naravnemu razvitku le pomagati, se od njega učiti; ne pa, da bi v otrokov razvitek nasilno posegala, otrokove zmožnosti natezala in duševnim in telesnim močem nakladala bremén, ki jim otrok ni kos. Pri vzgoji mora iti vse lepo počagoma in stopnjema, da se otrokove duševne zmožnosti in telesne moči razvijajo skladno, vzajemno, ne pa prisiljeno in skokoma. Ozirati se je pa pri vsakem gojencu tudi na njegove telesne in duševne razmere: ali je otrok zdrav, ali je bolehen; ali je krepak, ali je šibek; ali je nadarjen ali slaboumen; ali je že docela pri pameti ali še ni. Kdor vzgaja brez teh ozirov, vse po istem kopitu, vzgaja malo-uspešno, če ne škodljivo. Kopito mora iti po nogi, ne noga po kopitu.

Dvojno napako moramo v tem pogledu glasno poграjati. Mestni ljudje — na primer — hočejo imeti otroka že za celega modrijana in umetnika, ko je otročaj jedva v tretjem, četrtem letu. Otročiček zna komaj dobro poklicati papá in mamá, že mora staršem in gostom deklamovati široke verze in dolge kitice, da mu zastaja um in sapa in je jeziček v nevarnosti, da se izpahne. Komaj se gosposkemu otroku malo uravnajo oči, že se mora pričeti učiti risati; komaj se mu malo odpre posluš, že mora sesti h klavirju in prijeti gosli v nežne ročice; da se mu le za misel zjasni v glavi, že mora poznati kup galantnih pravil: komaj dobro zleze iz plenice, že mora h knjigi ali pa vsaj zdoma v kak otroški vrtec. Ali je to modro? Kar bi se

smelo zahtevati komaj od pet-, šestletnega otroka, se pa zahteva od triletnega otročaja. In tako ravnanje ni brez posledic. Izmučeno revše začne bledeti, hirati in slabeti najprej po telesu. Kmalu se pa pokaže tudi duševna utrujenost: pristudi se počagoma otroku vsako duševno delovanje. Še celo pozneje — če ostane tak otrok sploh pri življenju in dosti krepak — nima tak prisiljenec nič pravega navdušenja za učenje, ko vstopi v šolo; nič vztrajnosti, nič iskrenega hrepenenja po nadaljni izobrazbi. Ves pouk mu je kakor pogreta jed; saj je slišal že doma o tem in onem stoinstokrat. »Pravi čudeži so taki zgodaj zreli otroci,« pravi neka modra Francozinja, »pa potem tudi pravi tepci vse življenje.«

S kakšnim svetim hrepenenjem in pogumom pa prihrumé v šolo kmetiški fantiči in deklički, ker jim je mladostni um še ves čil, neizrabljen, poln sil! Kako vedeželjno zró v učitelja in ga smatrajo za velikega dobrotnika, ne pa za svojega mučitelja! Kakó vzprejemljiv jim je um, kakó vdana volja, kakó bistra domišljija, svež spomin, povrh pa še telo krepko in zdravo: veselje mora biti vzgajati in izobraževati táko čilo mladino.

Pa je še nekaj drugega, kar zelo slabo vpliva na vzgojo otrokovo, če se njegov duh prezgodaj obklada. Taki zgodajreli in ranoučeni otroci postanejo sčasom kaj zoprno domišljavi in naduti. Umevno. Saj jih že starši iz gole baharije in domišljivosti silijo tako zgodaj na učenje. Malokrat zato, da bi prej prišli h kruhu; redko zato, da bi kasneje lažje izhajali v šolah; nobenkrat zato, da bi se zgodaj privadili delu — ampak povečini in največ zato, da se morejo starši z njimi pobahati vpricho sorodnikov in znancev — ali pa še rajši: vpricho neprijateljev in neprijateljic. O, kakó sta potem počaščena kratkoumni papá in brljava mamá, če vzklikajo nad otroki tetke in strički, botri in botrice, dedje in babice: »Ah, to so otroci! Kakšni talenti! Kaj bo še iz njih! Srečna oče in mati!« Otroci pa to slišijo, poslušajo taka in enaka hvalisanja dan na dan — in kaj je bolj naravno kot to, da se jih loti domišljavost in napuh in da prezirljivo zró na vse, kar tistihdob toliko ne zna in toliko

ne vé kot oni. Celo lastne starše kmalu jamejo taki otroci zasmehovati; izkrajajo natihem, s časom pa vedno glasneje in očitneje: »Kaj pa vi veste? Vi ste preveč omejeni. Vi nikar mene ne učite!« In enako. Tako gre polagoma v nič ves vzgojni uspeh. Otrok zakrknje v drzni ošabnosti in nedostopni domišljavosti. Tak zgôdaj usejani in povrh še skrbno gojeni napuh se pa tudi kasneje ne dá več lahko izdreti. Ščet ostane ščet, gladi jo odzad ali spred.

Otrokovim zmožnostim zelo neprimer- no vzgojo je najti med takozvanimi bolj- šimi stanovi tudi v tem, ker nudijo gospo- ski starši otrokom slike in knjige, ki še niso zanje; jih vodijo v gledišča in zaba- višča, ki niso za otroke; silijo otroka često na plese, ko je še moker za ušesi. Ponekod pa otrokom tudi preveč nakladajo, ko sto- pijo v šolsko dobo. Poleg navadnega uče- nja pa še godbo in petje, pa še francosko in laško, vezenje in kvačkanje, risanje in šivanje — in kdovešekaj. Vse to je sicer dobro, toda nekateri starši ne pomislijo, da otrokov duh ni iz gumilastike in otro- kovo telo ne iz jekla. Duševna prenapetost rada zruši tudi telesno zdravje. In konec? Stirti upi in prezgodnji grobovi.

Gospodu graščaku Gabrovskemu se je primeril nekoč prav neljub pripetljaj. Mlado in staro daleč naokoli je sicer ve- delo, da je gospod graščak prav navdušen sadjerejec, a nihče te navdušenosti ni bil bolj sit kot graščakov sinček Vladko. Ni mama, ni ded, ni teta — nihče ni mogel spraviti gospoda graščaka z misli, da je Vladko za sadjarski pouk še premlad. Oče si je trdo vtepel v glavo, da mora kdaj po- stati njegov sin slaven sadjar. Ubijal mu je v glavo imena dreves in grmov; učil ga, kako se pravilno sadi, kako privezuje, obrezuje, kako obira sadje. No, to zadnje je bilo fantiču med vsem še najbolj všeč. — Pa pride nekega popoldne na obisk baron Alfonz, sosed z bližnjega Vinjega vrha. Graščaka sta šetala po vrtu, gledala na- sade, hvalila sebe in drug drugega. Kar priskaklja čez stopnice mali Vladko. »To Vam povem, gospod baron,« poprime Ga- brovski, »moj Vladko umé že danes o sad- jarstvu več kot marsikateri kmet, ki trdi, da je v sadjereji izobražen. Vladko, Vlad- ko! Brž sem!«

Fantič ubogljivo priteče. »Vladko, po- zdravi lepo gospoda barona!« — Deček vljudno poda gospodu roko in se lepo pokloni.

»Zdaj pa povej gospodu baronu,« veli oče, »kdaj je pravi čas, da se obira sadje?«

Otroku se hipoma zjasni lice: »Kadar je pes privezan.«

»Bravo!« zakliče gospod baron. »To je vednost zate. Drugo že s časom pride.« Gospod Gabrovski se je nekaj mužal, a gost ga je prehitel: »Le polagoma, gospod sosed, le polagoma pri otrocih! Popek na vrtnici se že sam odpre, toda ob svojem času, da ima le gorkoto in roso.«

Pomnite to dobro tudi vi, krščanski starši! »Preveč še s kruhom ni dobro,« pravi pregovor; za vzgojo bi pa rekli: »Preveč in prezgodaj pri otrocih tudi s sladkorčki in z medom ni zdravo.«

V nižjih slojih pa — pri preprostem ljudstvu — je umstvene prebuje v otrocih prej premalo kot preveč. Toda tudi tu gre včasih čez mero in moč. Menimo: pri po- uku verskih resnic in pri molitvah. Vse, kar in kolikor je prav! Nikarte prezgodaj vtepati otroku verskih resnic, ki jih še odrasel človek težko razume, n. pr. o po- svečujoči milosti, o popolnem kesanju, o božjih čednostih, o verskih skrivnostih itd. Za otroka je v predšolski dobi zadosti, da vé o ljubem Bogu, o angelcih, o svetem raju, o hlevcu betlehenskem, o križu kal- varijskem in še o tem in onem, kar je pri- merno otroškemu umu. In vse karmoč na- zorno, vidno: po podobah, osebah, po do- godkih, po naravi. Do šestega leta naj se otrok le igraje uči. Istotako je z molitvami. Le ne pretežkih in predolgih! Lahko in kratko, pa tisto rajši večkrat in iskreno! Prva otrokova molitev bodi križ in po- božno izgovarjanje imena Jezusovega in Marijinega. Če se otrok le preveč in pre- zgodaj trpa in muči z nauki, ki čisto pre- segajo njegove umske zmožnosti; če se sili k dolgim in težkim pobožnostim — otrok izgubi veselje do verskega pouka in moli- tev se mu pristudi. Tako je povsod, pri vzgoji in drugod: Kjer se preveč nalaša, se rado kaj potare.

No pa — kakor rečeno — umstveno prenatезanje je dandanes itak redko tudi med preprostim narodom. Češče je opa- ziti prezgodnje preobkladanje otro- kovih telesnih moči. Otročiček ko- maj dobro zleze iz zibelí, že mora poprijeti za trdo delo. Prav je, da se otrok privadi delu, toda — kar je preveč, je pa preveč. Skoro ne bodo imeli ubogi malički v na- šem dobičkaželnem času več »zlate« mla- dosti. Vse se izrablja. Niti mehkim mišicam in nežnim koščicam otroškim se več ne prizanaša. Izkušen mož, ki pozna naše

družinsko življenje, sodi tako-le: »Prav je, da se otroci zgodaj privadijo delu, a odkaže naj se jim primerno delo. O, koliko imajo prestati nekateri dečki, ki so še za pastirje prešibki, pa morajo že opravljati dela odraslih hlapcev. Kako suženjsko življenje imajo taki siroteji, ki morajo že ob treh ali štirih vstajati, težka bremena vzdigavati, prenašati, prekladati, da se kar šibijo pod njimi. V teh nežnih letih jih rabijo že za košnjo, za mlatev — in še v drugih rečeh morajo nadomestovati hlapca. Enako hudo se večkrat godi mladoletnim rokodelskim vajencem, katerim se nakladajo težka dela, kakršnim še niso kos. Ali se je potem še čuditi, da v rasti zaostanejo in zgodaj nekakšno odrevene in

opešajo? — Enako hudo se čestokrat godi tudi deklicam: delati morajo na polju, vodo nositi in druge teže donášati, da se jim hoče kar šibki vrat ulomiti — in tudi pestovati mora večkrat dekletce, ki je malo večje kakor otrok, kateremu mora biti varihinja.

Odkod to? Mar res zgolj iz pomanjkanja delavskih moči? Mar v resnici le zato, ker pritiska delo? Mar iz ničemurnosti, kakor pri gospôdi, da bi sorodniki in sosedje hvalili otroka? — Niti to, niti ono. Ponajveč iz brezmiselnosti, trdosrčnosti, iz skopuštv. Osobito skopuštv niti lastni krvi ne prizanese, samó če more izžeti iz nje kak začasen dobiček.

Molitev k presv. Srcu Jezusovemu za mir.

K Tebi, o presveto Srce Jezusovo, se za-tekamo, Tebe pomoči prosimo! Daj nam skoraž zaželjeni mir, ki si ga Tvoje ljudstvo tako želi! Usmili se, presveto Srce, ubogih vojakov na bojišču, ki trpe lakoto, mraz in zapaščenost! Usmili se vseh osirotelih kakor tudi naših družin doma, naših staršev, žen, otrok, bratov in sester, naših sorodnikov, ki bridko žalujejo za svojci. O presveto Srce Jezusovo, usliši glas vpijočega ljudstva, ki Te prosi usmiljenja, naj se po Tvojem usmiljenju neha to strašno prelivanje krvi in bridkih solz, ki se prelivajo že toliko časa. Res smo si zaslužili po vsej pravici, da nas tepeš in kaznuješ, ki smo Te tolikokrat žalili s svojimi grehi, ali, o presveto Srce Jezusovo, ne glej na naše

grehe, ampak na svoje neskončno usmiljenje, saj Te kličemo v litanijah: »Srce Jezusovo, potrpežljivo in neskončno usmiljeno, bogato za vse, ki Te kličejo, usmili se nas!« Zatorej, o presv. Srce Jezusovo, reši nas te strašne šibe. Trdno zaupamo na Tvojo neizrekljivo milost, saj se še ni slišalo, da bi bil kdo zapaščen, kdor je pod Tvojo brambo pribežal, pri Tebi pomoči iskal, se Tebi izročil. Polni tega zaupanja tudi mi prihitimo k Tebi, o presveto Srce Jezusovo, k Tebi pribežimo, pri Tebi ubogi grešniki klečimo. O presveto Srce Jezusovo, ne zavrzi naših prošenj, temveč milostljivo nas sliši in usliši! Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas in daj, da Te vedno bolj in bolj ljubimo! Amen.

Zgubljeni poklic.

P o v e s t.

(Dalje.)

V.

»Ne bodi žalosten, ljubi deček!« me je tolažil ravnatelj. »Tukaj nisi daleč od mesta in pogosto lahko vidiš svoje drage. Ako bi se pa ne mogel privaditi zavoda, potem hočem pisati očetu, da te odvede nazaj.«

»Dragi gospod«, reče nato očetu, »v začetku so vsi taki. Jokajo, skrivajo se po kotih ter se prepuščajo svoji žalosti. Pa ne mine mesec dni, pa ako bi jih tudi potem hoteli odvesti, nočejo več iti odtod. Nikakor se ne morejo ločiti od tovarišev in predstojnikov.« »Upam«, odvrne nato oče,

»upam, da bo moj sin v veselje svojih staršev in predstojnikov. Vam pa najsrčneje priporočam: to je moj edini sin!« To govorec si je brisal solze. »Da edini sin, zato stavljam v njega mnogo upov. Srce ima blago in plemenito, ali izvanredno je živahen. Ne žalosti se za vsako stvar, ne tarejo ga skrbi in brige; zelo je živ, ali ne razposajen. Vzgojen je katoliško.«

»Ti pa dragi Hinko, nehaj jokati, pomiri se, kajti v osebi gosp. ravnatelja boš našel drugega očeta. Mi te hočemo malone vsak teden obiskati; ako boš pa česa po-

treboval, nam takoj naznani. Piši nam večkrat, kolikor pogosteje moreš!» Te besede očetove namesto da bi me potolažile, so še pomnožile moj jok. Srce v prsih mi je močno utripalo, ko sem se ovil očeta ter bi mu bil rad povedal marsikaj, ali vsled obilnih solz nisem mogel govoriti. Tudi on me je pritisnil na prsa in jokal. Nato se je izvil iz mojega objema, ljubeče me pogledal in poljubil ter se naglo poslovil. Hotel sem zbežati za njim, ali zadržal me je gosp. ravnatelj v svojem naročju.

Zavod je bil veličastna zgradba na prijetnem griču, odkoder je bil prekrasen razgled po širni, zeleni okolici. V njem so bili visoki hodniki, skozi katere se je prišlo z enega dvorišča v drugo, a na koncu hiše je bil čaroben vrt, z dolгими, z belim peskom posutimi poti, obsenčeni od prastarih, orjaških dreves.

Ravnatelj me odvede v gornje nadstropje, v prostrane in dolge spalnice. Pokaže mi moj prostor v veliki, zračni dvorani. Razen postelje sem imel tudi klečalnik, mizico in stol. To je bilo vse moje pohištvo. »No, kako ti je všeč tukaj?» me vpraša dobri mož. »Da«, odgovoril sem z otožnim srcem. Ah, kje je moja sobica, z svilnatimi zavesami, s krasnim pohištvom iz orehovine in slonove kosti? Kje je lepa pozlačena kletka z živahnimi pticami, ki so me s svojim presladkim petjem vsako jutro pozdravljale?! Ogledal sem si obednico, šolo, sobo za učenje itd. Oh, koliko novosti zame! Ali odkar je oče odšel, me nič ni moglo potolažiti; čutil sem se samega, tujec med tujci. Na večer so me tovariši radovedno ogledovali in me pustili samega. Šel sem v neki kot na vrtu, vsedel se pod košatim drevesom in začel glasno jokati, dokler nisem zaspal od dnevnega napora in truda. Ah, v spanju sem pa videl mater, ki je še bolj jokala kot jaz. Vsa naša hiša je bila žalostna. Ah, da bi jih mogel zopet objeti in iti v svojo sobico! . . .

»Vstanite, gospodič! Vaši tovariši že gredo k počitku; pojdit, hočem vas spremijati.« Skočil sem na noge in šel s strežnikom Aleksandrom.

Bila je blede mesečina in drevje je žalostno risalo temne sence. Prekrižal sem se in tiho opravil svoje molitve. Postelja mi je stala ob vhodu v spalnico tako, da so morali iti vsi gojenci mimo mene. Slišal sem, kako so se nekateri pogovarjali: »Ubog otrok!« Drugi so mi želeli lahko noč, ali neki večji se mi je rogal in oponošal: »Mama, mama!« Gotovo je navihanec videl, da sem zaspal na vrtu in je prislu-

škoval, a zdaj se norčuje iz moje tuge. To mi je bilo preveč; padel sem na stol in zopet začel jokati, dokler ni prišel Aleksander, ki me je umiril in uspaval. Že je odzvonilo za popolno tišino, kar zaslišim tih glas s sosednje postelje: »Lahko noč, dragi Hinko!« »Kdo si?« sem vprašal in se vsedel na posteljo. »Kličem se Karlo Tarhetti.« »O ti si gotovo dober, in to hočem pisati svoji materi. Lahko noč, dragi Karlo!« »Do jutri, ljubi Hinko! Veseli me, da sem blizu tebe.« »Tudi mene, dobri Karlo. Že sem manj žalosten, ker čutim, da boš moj tolažnik. Z Bogom!« »Z Bogom!«

Kako žalostno je, prebuditi se prvičkrat v zavodu. Pogledal sem naokoli; vse je bilo še tiho. Toda kmalu so se stresli na glas zvonca, ki je gojence zbudil iz sladkega spanja. — Da, resnično sem bil v zavodu. Ni bilo matere, da me zbudi, ni bilo sestre, da mi prinese čašo sladke kave. Kar zaslišim, da me nekdo kliče po imenu. »Ah, Karlo!« Stisnil sem mu roko in ga pogledal. Bil je visok, star kakih 14 let, nežnega, plemenitega obraza, živih, črnih oči, iz katerih je sijala vsa plemenitost njegove duše. Bil je dober, priprost in ljubeznjiv. Moral sem ga takoj vzljubiti.

Poi ure pozneje smo že bili v kapelici. Med svetlim opravilom so moji tovariši na glas molili vsakdanje molitve. Malo pred sv. obhajilom pa so zapeli krasno pesem, ki mi je ostala v vednem spominu. Začela se je z besedami: »Marijini otroci smo . . .« To petje me je globoko ganilo. Z rokami sem si zakril obraz in zaihtel. »Da, Marija!« sem govoril, »zdaj mi bodi ti mati, kajti moja je daleč, daleč. Daj mi Karla za zvestega tovariša, kateremu bom lahko s polnim zaupanjem razodel vse žalosti svojega tužnega srca.«

Potem sem molil, mnogo molil in zdelo se mi je, da sem v živem razgovoru z Marijo, ki bo mi zdaj edina mati. Okrepčan in potolažen sem se vrnil iz cerkve. Prišedši v učno sobo, so mi takoj odkazali moje mesto. Vsedel sem se in asistenta takoj prosil za papir, da pišem svoji materi. Toda komaj sem začel: »Preljuba moja mati!« že več nisem mogel nadaljevati. Naslonil sem se na klop in zopet jokal.

VI.

Kmalu sem se, kakor je prerokoval ravnatelj, privadil novega načina življenja. Že v otroški dobi čutimo važnost prvega odločnega koraka v bodočnost, že takrat si prizadevamo izobraziti se in se boriti za častno mesto med svetom.

V četrtem razredu gimnazije, v kateri sem bil vpisan, sem bil drugi po napredku v učenju. Zato so me neki tovariši imeli za nekaj več, kar mi je bilo seveda zelo ljubo. Pisal sem očetu o svojih prvih uspehih in ga prosil, naj mi zraven nekih potrebnih pošlje tudi veliko volneno pelerino, ki je bila tamkaj v navadi, kajti tudi v zavodu se je čutila hladnost zimske dobe. Medtem sem dobil dve pismi, prvo od očeta, drugo od mamice. Med mnogimi krasnimi besedami očetovega pisma so se nahajale tudi sledeče: »Kdor dobro začne, ta je že polovico dovršil. Zato se, dokler si tamkaj, kjer ti že zdaj ugaja, moraš zavedati, da si le v svojo srečo. Bodi vedno iskren! Pogrešek ponižno priznan, je že napol odpuščen; a oni, ki se z lažjo zakriva, nas stori dvojne krivce pred Bogom, a zaničljive v očeh ljudi, ko se razjasni resnica.« Predobri oče je tudi dodal, da mi hoče vse poslati, tudi pelerino, da si pokrijem ušesa in nos, kot kaka nežna devojčica. Uvidel sem, da se človek ne sme splašiti vsake mušice slabega vremena, posebno deček, ki hoče čez par let s puško na rami stopati na glas vojaške trombe.

»Izmed dveh stotin«, mi je pisal nadalje oče, »ki so bili z menoj v zavodu, ni bil nobeden bolan; naša bolnišnica je bila zmiraj prazna. Stara bolničarka Kamila je bila celo zimo v garderobi in krpala nogavice. Pa ako je tudi kdaj kaj »pofalilo« kateremu nežnemu želodčku, — ki ni dobro prebavil lekcije iz slovnice — ni mu nikdar doktor Porro zapisal drugega, kakor čisto govejo juho. Poznal je namreč dobro take hipne bolezni te jih je vedno uspešno zdravil s strogim postom.«

Pismo materino pa mi je prineslo več žalostnega kakor veselega. Še vedno se ni potolažila zavoljo moje odsotnosti. Hiša brez mene se ji je zdela le grob, ker sem ji edino le jaz dajal življenje. Ako se kmalu ne povrne, bo gotovo kmalu umrla. V pismu mi je poslala fotografijo mojih sester in neke druge sličice.

Vse to je name tako delovalo, da bi bil skoro utekel iz zavoda. Žalostna mati! Nisi vedela, da bi me tvoja ljubezen skoro ubila. Jokal sem ves dan do večera. Naposled smo se vsi napotili v spalnico. Ko je zapazil oni, ki se je že enkrat norčeval iz mene, da imam objokane oči, se je začel porogljivo smejati in vpiti: »Mama, mama!« Potem prime rob moje rjuhe, da si navidezno obriše solze, nato pa jo izvleče izpod mojih nog in jo potegne k sebi. Neki tovariš se mu je glasno smejal in mu ploskal. Meni je šinila vsa kri v glavo. Izplačati moram tega neolikanca! Jezno se zakadim v njega, toda on je bil večji in močnejši od mene ter me vrže nazaj na posteljo. No prej kot je prišel asistent, je pritekel Karlo. Brez jeze močno zgrabi tega predrzneža za roke ter mu mirno in odločno reče: »Kar delaš, ni pošteno in glej, da se več ne dotakneš Hinka, ki je pod mojim varstvom. A ti, Hinko, mu odpusti!«

»Hvala ti, prijatelj!« zakličem v topli hvaležnosti. On me je z nasmehom ljubeznjivo pogledal, kakor je to bila njegova navada.

Prijatelj iz mladostnih dni se zelo priklubi našemu srcu; ošreva nam dušo, kakor solnce greje zemljo, in tako skupno z njim in s pomočjo božjo iščemo dobrega in napredujemo v njem.

Pri poslednji šolski skušnji sem bil jaz prvi. To mi je pridobilo spoštovanje vseh mojih tovarišev. To spoštovanje je povečalo tudi to, ker ravno v onem času sem tudi dobil s doma kovčeg z obleko in z darovi, s katerimi sem si pridobil mnogo prijateljev. Darov sem dobil, ako ne preveč, vendar več, kakor sem jih želel. Čarobni kovčeg je namreč imel v sebi mnogo slaščic in darov vsake vrste. A v priloženem očetovem pismu je bilo med drugim napisano tudi to: »Pošiljam ti te reči, da se malo poveseš s svojimi prijatelji.« Še zdaj hranim vse očetove liste, ki so tako lepi, da bi jih kar najrajši vse tukaj prepisal.

(Dalje.)

Gema Galgani.

(Dalje.)

Osmo poglavje.)

Gemina temeljna čednost — priprostost.

Potem ko je Gema prišla k Gianninijem, se v njenem zunanjem življenju ni dogodila nobena znatna sprememba več.

Zato pa se zdaj lahko поблиže ozremo na njeno notranje dušno življenje.

Od duha svetosti, ki je enako lasten

vsem pravičnikom, je treba razločevati duha svetosti, lastnega vsakemu posebej. Prvi obstoja v posesti vseh čednosti, kar jih je učil božji Učenik; drugi pa obstoji v tisti čednosti, v kateri se je vsak posameznik posebno odlikoval in ki je kakor duša, temelj in gonilna moč vseh drugih čednosti.

Gema se je že iz zgodnje mladosti vadila v vseh čednostih; najlepše pa je bliščala na njej njena evangelijska priprosta. To čednost je lažje občutiti, kot pa povedati, v čem da obstoji. Toda če jo le količkaj premišljujemo, pridemo kmalu do zaključka, da je v Bogu kot človeku početek, vir in vrhunec vse popolnosti. Bog je v vsakem oziru neskončno popoln, ker je neskončno priprosto, enovito bitje; ker pa obstoji človeška popolnost v kar čim večji podobnosti človeka z Bogom, je tudi duša tem popolnejša, čim bolj je priprosta. Bog torej posvečuje naše duše s tem, da jih dviga v priprostosti, in naše sodelovanje mora stremeti za tem, da izmečemo iz svojega srca vse, kar je neodkritosrčnega, dvojnega, zahrbtnega, kar ne meri naravnosti k Bogu... Svet sicer ne pozna več te čednosti, a Bog jo ceni, tako visoko ceni, da je vse njegovo srce obrnjeno k onim, ki žive v priprostosti in ima zanje prihranjena najbolj skrita razodenja. »Če ne boste priprosti kakor otroci, ne boste deležni nebeškega kraljestva.« S to levo primero nam je Jezus Kristus dovolj jasno označil pomen svete evangelijske priprostosti: kristjan mora namreč s krepostnimi vajami doseči, kar dela otrok že po naravi, ohraniti namreč dušo prosto vsake zlobnosti in prekanjenosti in vse svoje zmožnosti prostodušno naravnati k pravičnosti.

Gema je imela v polni meri in na poseben način to prikupljivo čednost. Bila je priprosta v mislih, zato niti ni znala o kom kaj slabega misliti, naj je slišala ali videla karkoli si že bodi. Imela je neprestano Boga pred očmi in s tega stališča je presojala vse. Njeno dušo je polnila nekaljena jasnost in veden, nespremenljiv mir; vedno poglobljena v Boga, je zrla v njem vse drugo, dobro in slabo, prijetno in neprijetno. Bila je kot srebrnočisto zrcalo, ki se mu je lahko vsakdo približal, ne da bi ga količkaj zatemnil. Ta prelestni dušni sijaj pa je odseval tudi na zunanje. Njena navzočnost ne samo ni vzbujala zadrege, pač pa je budila v srcih, ki so se ji približala, sveto spoštovanje in toplo zaupljivost in naklonjenost.

Zato pa je marsikdo, prevzet in pri-
vabljen po njeni angelskočisti prikupljivosti, iskal njenih nasvetov v svojih najskrivnejših zadevah. Gema je vsakega skromno poslušala, dala kratek odgovor, po potrebi tudi jedrnat opomin, potem pa se takoj zatopila sama vase in ni več mislila na drugo. Bala se je, da bi se ne vmešale kake tuje misli med njeno nebeško razmišljanje, in bi ji ne zmotile ravneга vzleta k Bogu.

V svoji priprostosti niti zmožna ni bila samohvale. O. Stanislav trdi, da ni imela nikoli takih misli, kljub prizadevanju hudobnega duha, ki ji je neprestano silil pred oči njene čednosti, njena zatajevanja in dobre lastnosti. Evangelijski: Da, da! ne, ne! katerega se je neprestano držala, je bil kakor tečaj, na katerem je slonelo popolno ravnovesje vsega njenega notranjega in zunanjega življenja. Pohvala ji ni bila nikdar všeč, ker je bila globoko ponižna, in je ni ganila, kakor je tudi nista ganili ne graja, ne žalitev: njej je bilo vse enako, prav tako kakor otrokom, ki še ne znajo razločevati takih stvari, ki posvetnjakom tako hudo mešajo glavo.

Kakršno je bilo njeno mišljenje, tako je bilo tudi njeno srce. Tudi tu popoln red, vedrost, odkritosrčnost in čistost. Kdor jo je ljubil, mu je bila hvaležna; in kdor jo je preziral, mu ni znala zameriti. Nič minljivega ni pozelela, ničesar iskala, vsled ničesar se ne žalostila, ker prosta vsakega zemeljskega nagnjenja. V strašnih mukah, katere ji je neprestano prizadeval hudobni duh, jo je žalostil edino le strah, da ne bi kdaj Boga žalila.

Priprosta v mislih in srcu, bila je taka tudi v besedi. Kakor ni nikdar mislila slabo o kom, pravtako ni znala o nikomer slabo govoriti; s kleščami je bilo treba vleči besede iz nje, pravi neka priča, če je bilo treba kaj takega zvedeti od nje. In taka je bila tudi s svojim dušnim vodnikom. Vprašana kaj o drugih od njega, je odgovarjala kakor mimogrede in le na splošno omenjala stvari, da jo je komaj razumel, zakaj se gre. V pismih pa je take točke označila navadno kar s pikicami, češ: Vi sami sodite o ostalem, ter je takoj neprisljano prešla na drugo snov.

V govorjenju in pisanju ni marala nikakih uvodov, ker se ji je to zdelo potrata časa in nekaka zvijača, da iznenadi tega, ki bere ali posluša. Kako povsem priprosto se pričenjajo njena pisma: »Čujte, monsignore, kaj se mi je danes pripetilo.« »Gospa grofica, Jezus je rekel, da ste Vi tista,

ki mora speljati do konca to sveto delo.«
»Moj oče, naj živi Jezus! Poslušajte čudno stvar, ki Vam jo hočem povedati.« Ali ne ugajajo taki in tem podobni izrazi veliko bolj, kot pa vse puhle, prisiljene in neodkritosrčne ceremonije današnjega sloga?

Ista priprostost odseva iz vseh njenih pisem, najbolj še iz onih o. Stanislavu. Nikdar ni razmišljala, kako bi pisala, če bo, kar bo povedala, dobro ali slabo, če bo v njeno hvalo ali grajo, če bo tolmačeno na

uma. A ona je ravnala tako, ker je iz kreposti postala dete v ljubezni do svojega Boga.

Gemina nenavadna priprostost je bila sad dolgotrajne vaje, zato jo je spremljevala vedno in povsod. Priprosta v obleki in noši, priprosta v občeivanju, v vsem svojem obnašanju. Na njej ni bilo nič nepotrebnega. V tem oziru je tolmačila besedo preprostost v najožjem pomenu, in je bila zadovoljna z neobhodno potrebnim. V vsej

Glej, prišla oljčna je nedelja,
In polne srčnega veselja
Vrvijo trume v božji hram.
Odrasle zreš in otročiče
Nesoče oljkove
 snopiče,
Če ne, mladike
 oljčne vsaj:
Svetišče zdi se
 oljkov gaj.

Razglednica iz III. skupine »Vojska v slikah«.

dobro ali slabo stran. Ko je pismo končala, ga je zapečatila, ne da bi ga prebrala, in ni sploh več mislila nanj.

Če se je včasih pripetilo, da je vsled predobrega srca povzročila kako malo neprilichnost, ni mogla razumeti, da se ne sme preveč zanesti na ljudi. Mislila je, da so vsi poštene in preprosti in sme z vsemi ravnati z enakim zaupanjem. In vendar vemo, da je bila Gema nadarjena in bistrega

njeni zunanosti ni bilo nič nenavadnega, izvzemši dostojanstvene resnosti, ki je bila sad njenega neprestanega združenja z Bogom. V cerkvi, kjer je prebila vsak dan dolge ure v vznožju oltarja, je klečala nepremično kakor soha, in nič ni izdajala na zunaj, kar se je godilo tedaj v njeni duši: nič zdihovanj, sploh nobene kretnje, ki bi jo ločila od ostalih vernikov. Če ji je notranji plamen včasih vkresal solze v očeh,

si je takoj zakrila obraz z nalahno na prsi sklonjeno glavo. Z eno besedo: ta ljubka priprostost je odsevala iz vse Geme in še

prav posebej iz vsake njene čednosti; vse na njej je dobivalo izraz te lepe in za današnje čase tako redke kreposti.

Vojak.

Mladenič je na vojsko šel,
Svet' rožni venec seboj vzel,
Marijo Mater smiljeno,
Devico vso brezmadežno.

Naj bi ga zvesto vóčila,
Sovražnikov ga branila,
Zato ji svoje srce dal,
Naj bi ji vsikdar zvest ostal.

Sin tudi je na vojsko šel,
Od svojih vseh slovo vzel,
Očeta, ljube matere,
Od svoje sestre žalostne.

Oče je na vojsko šel,
Slovo vzel je od otrok,
Od svoje žene ljubljene,
Od te dežele štajarske.

Vojak na zemlji obleži,
Pokliče on imena tri,
Marijo, svetega Jožefa
in smiljenega Jezusa.

Marija k njemu pohiti,
Njegove rane ohladi,
Ga pelje gor v sveti raj,
Kjer srečen bo na vekomaj.

Še anđel var'h pri njem stoji,
Proti nebesom ž njim hiti,
Za zmago pa mu Jezus dá
Plačilo raja večnega.

M. J.

Vojaki pišejo.

I.

Spoštovano uredništvo!

Kaj, ali še živi in hodi po hišah nekdanji moj znanec »Bogoljub«? Dolgo se že nismo videli in dolgo ga že nisem čital. Za danes mu imam povedati, da slovenski fantje in možje pogumno gremo v boj za milo očetnjava. Kaj pa je, kar nas navdaja s pogumom? Kaj nam daje moči, da moremo vztrajati v tem strašnem naporu? Oh, sveta vera je oni vir tolažbe in moči, odkoder zajemamo oni pogum, da stojimo neustrašeno sovražniku nasproti. Da, da! Ko je bilo treba zapustiti prijazni dom, ljubeznive otročiče, dobro ženo in domače, me je trla misel, če pač nikoli več ne bom videl svojih dragih; besede so mi zamrle na ustnicah pri slovesu, bilo je za obupati, pa domislil sem se, da se onkraj groba zopet v lepšem življenju snidemo. Nihče na svetu bi me ne bil mogel utolažiti. Ta misel pa me je navdala z novim pogumom, tako da sem se z veseljem vdal v voljo Najvišjega in šel pogumno v boj. In ko sem se udeleževal strašnih bojev, ko so mi nad glavo letele svinčenke in pokale granate, ko sem bil včasih do smrti utrujen in bolan, kaj misliš dragi »Bogoljub«, kdo je pač bil v teh težkih časih moja pomoč in tolažba? Zopet nihče drug nego naša sveta vera. Kam se naj bi

bil drugam obrnil, kje drugje pomoči iskal, ko mi nihče ni mogel pomagati? Le misel, da je smrt samo začetek boljšega življenja in da se mi nič zgoditi ne more, če On ne pripusti, ki mi je dal življenje, mi je dajala silno moč in pogum, da sem mogel strašne napore na bojnem polju prenašati. Ta misel me bo spremljala tudi tedaj, ko se bom podal drugič na bojišče, zato se pa tudi nič ne bojim in ne strašim prihodnosti.

Najsrečnejšega sem se štel, ker sem rojen in vzgojen v veri katoliški, ki daje tako imenitno tolažbo v najtežavnejših časih, ko človeka vse zapusti in mu sploh nihče pomagati ne more.

Pa ne samo jaz, ampak videl sem, da so se tudi premnogi moji tovariši posluževali iste tolažbe ter mnogo molili in iskali pomoči tam, kjer jo je sploh možno dobiti.

Ti, predragi »Bogoljub«, razširjaj še naprej po naši lepi slovenski domovini resnice, ki jih uči naša sveta vera, vnemaj srca in jih uči prav ceniti naš največji zaklad! Ljudstvo slovensko pa opominjaj k obilni molitvi in izdatni pokori, da ko pridemo nazaj, se še povečš in razširiš, da bodeš zahajal v vsako hišo. Zato ti kličem: Na veselo svidenje!

Vam preudani

A. P.

II.

Infanterist F. D. z Goriškega piše svojemu župniku:

V Ljubljani, dne 16. novembra 1914.

Prečastiti gospod župnik!

Kakor sem Vam že zadnjikrat obljubil, štejem si v dolžnost, da Vam par vrstic pišem o sedanjih mojih in mojih tovarišev vojnih razmerah, kako čudovito vplivajo na dušno stanje posameznikov. V tej grozni svetovni bitki je mnogo, mnogo ljudi-vojakov čisto spremenilo prejšnje lahkomišljeno življenje; — poprej doma zelo malomarni za molitev, za božje zapovedi in so včasih čisto pozabili na svoje krščanske dolžnosti, so zdaj prišli čisto do jasne prepričanja, koliko pomaža človeku v veliki sili srčna molitev skesane duše, ki se zaupno obrne do svojega dobrega Stvarnika. Spoznali so svoje zmote in sklenili v bodoče živeti trezno, pošteno in bogoljubno krščansko življenje. — Kako čudovito so bili obvarovani strašne smrti v bojni črti tam v Galiciji — tako da so očitno spoznali božjo previdnost, — da so se krogle njih ogibale in ne oni krogli. — Kako so oni zahvaljevali Vsemogočnega za rešitev iz največje smrtno nevarnosti, kjer so od vseh strani švigale smrtonosne krogle iz pušk, strojnih pušk in granate in šrapneli iz topov, kjer so bili naskoki mož proti možu na nož (bajonet) in kljub vsemu temu so res zadobili rane, toda ozdravljive, lahke rane. Pripovedoval mi je neki četovodja: »Ko smo bili v »švarmliniji« (bojni črti) in je bilo pred nami sovražnikov kot listja in trave, tako da je bilo na enega od nas po 12 sovražnikov, ki so bili dobri strelci. Okoli mene je bilo mnogo Italijanov, kateri so grdo Boga preklinjali in sramotili preč. Devico Marijo. Še dobro niso izgovorili svojih bogokletnih besed, že so bili na grozen način od kroglj zadeti in so se zvijali v strašnih smrtnih bridkosti ter umrli v strašni obupnosti, — torej sem videl, kako strašno so bili kaznovani ti zasramovalci Boga in vere. Bilo jih je tudi mnogo takih, kateri so v največjem vojnem metežu na glas molili in milo prosili Boga in prečisto Devico Marijo, da jih milostno reši iz smrtno nevarnosti. Njih in moja molitev ni bila zaman — rešeni smo bili gotove smrti in bili le lahko ranjeni...«

Na splošno tako in enako pripoveduje na stotine vojakov-ranjencev in vsak sklene svoje pripovedovanje: »To je storilo za popoljšanje ljudi več kot vsaka pridiga od najboljšega misijona; človek, kateri enkrat v veliki sili dobi božjo pomoč, ne bo pozabil vse svoje žive dni hvaliti Vsemogočnega za čudovito rešitev.« —

Isti vojak — mož poročen — piše danes:

V Ljubljani, 7. marca 1915.

Prečastiti gospod!

Čast mi je naznaniti Vam, da sem prejel Vaše cenjeno pismo od 3. marca t. l.

Preljubi moj prijatelj (oprostite, da Vas tako nazivam), poprej sem bil drugega mnjenja, kako da bo ta vojna vplivala na duševno-krepnostno in versko življenje, da bo vse prenovljeno in da bo zavladalo čednostno življenje, ali žalibog, da sem se varal. Nasprotno kakor sem pričakoval, se že sedaj godi in če bo to še dolgo trpelo, bo še bolj žalostno, ker vidim, kako na splošno so se sedaj ljudje poživinili, ne drže več zakonske zvestobe. To vidim pri vojakihi fantih in možeh, da šeste božje zapovedi nimajo več v čisljih, izgovarjajo se, da sedaj je vojni čas — in to je žalostno. — Kaj vse se sedaj v tej zmešnjavi godi! Jaz ne vem, kako je pa sedaj v tem oziru pri nas doma; pa kakor vidim in slišim tukaj od vojakov in tudi od civilistov tukaj iz Kranjske, oziroma iz Ljubljane — to je žalostno. Ne vem, ali je tukaj bilo to že v navadi še poprej, ali je razbrzdanje samo sedaj, ko so zakonske mlade ženske že več mesecev same, ker njih možje so na bojišču. — To pa je žalostna resnica. Zato Bog se nas usmili in naj nam dá ljubi mir, ker posledice te nesrečne vojske bodo v vseh ozirih žalostne in daleko-sežne...

III.

Krščansko vzgojen mladenič, ki je Marijin sin, piše sledeče pismo svoji materi iz Ljubljane, ko se je odpeljal na bojišče v Galicijo:

Draga mama!

Pošiljam Vam zadnji pozdrav iz tega slovenskega kraja. Do zadnjega smo upali, da nam ne bo treba iti, pa človek obrača, Bog pa obrne. Izročeni božji Vsemogočnosti in Materi božji se odpeljemo v ponedeljek popoldne iz Ljubljane; v katero stran, tega prav nič ne vemo; samo toliko vemo, da se moramo zase in za konje preskrbeti za tri dni. Ta teden bodo že zletele naše granate čez našo mejo; ali na Ruskem ali na Srbskem, sam Bog vé. Naj se zgodi božja volja! Pripravljeni smo na vse. Včasih smo se tako zanimali za vojne dogodke, sedaj pa bom tako srečen, da se bom osebno udeležil tega cirkusa. Morebiti Vam danes zadnjič pišem, ker ne vem, koliko časa bom še vse ude imel. Priporočam vsem, nikar ne žalujte preveč, saj bomo šli v nebesa! Spremljala nas bo Vaša goreča in pobožna molitev, to dobro vem. Zato pa ne glejte toliko na delo in na kmetijo, imejte bolj skrb zase in za svojo dušo; ni se Vam treba udušiti z delom. Čas mi poteka, zato končujem s presrčnim pozdravom in priporočam se v molitev.

A. U.

Spred oltarja v boj.

Suknja vojaška telo mi pokriva
in ob levici visi bajonet,
v srcu moj ljubi Zveličar prebiva,
znak je Marijin na prsi pripet.

S polnim pogumom grem izpred oltarja
za domovino med bojni vihar,
v temi, ko zjutraj rudela bo zarja,
vodil korak moj bo večni Vladar.

On bo oviral morilne granate,
da mi telesnih moči ne zdrobé,
z mano bo hodil čez polja in trate,
v bitkah poguma bo vlival v srcé.

Krogle, ki bodo po zraku frčale,
bo zadržaval z mogočno roko;
On bo odbijal sovražne navale,
zjasnil nad mano oblačno nebo.

Z Jezusom v srcu grem izpred oltarja
s polno srčnostjo za Avstrijo v boj.
Jezus z junaštvom srce mi razžarja,
On bo v ognjenih viharjih z menoj.

Limbarski.

O lastovke ljubke, hitite v daljave,
vsem ljubim domačim nesite pozdrave,
pozdravite stokrat vas, kočico, trato
in tisočkrat ženko in mamico zlato.

Razglednica iz III. skupine »Vojska v slikah«.

Glasnik dijaških kongregacij.

Virgini virginum vitam! (Devici devic življenje!)

Drugi sestanek dijaških kongregacij leta 1914.

Sestanek se je vršil v znamenju reformacije in poglobljenja kongregacijskega življenja. Daj Bog in Marija, da se reformacija in poživitev tudi dejanski izvrši.

Povabilu kongregacije v zavodu sv. Stanislava so se odzvale vse slov. dijaške kongregacije: iz Ljubljane zunanja in ona v Marijanišču, iz Kranja, Novega mesta, Gorice, Celja, zastopniki dijaštva iz Maribora, ki so ravno takrat snovali svojo kongregacijo; prihiteli so celo bratje kongreganisti iz Pazina. 230 sodalov¹ je tedaj prebivalo pod gostoljubno streho zavoda sv. Stanislava.

Po prihodu 15. julija popoldne so sodali opravili spoved.

Zvečer je bil pozdravni večer. Msgr. dr. J. Gnidovec pozdravi kot rektor zavoda vse došle goste in predlaga za predsednika pozdravnemu večeru g. prof. Kardinarja. Po njegovih pozdravnih besedah so pozdravljali zborovalce zastopniki raznih kongregacij: v imenu goriške tovariš Vrtovec; tov. Turk iz Novega mesta je pokazal na pogoj napredka v Marijini družbi, na veselje, ki izvira iz ljubezni do Marije; tov. Tomazin je prinesel pozdrave pazinskih kongreganistov; Celjane je zastopal tov. Mikolič; J. Stabej iz Maribora izraža veselje, ker so se Marijine kongregacije zavzele tudi za abstinenco; načelnik I. kongregacije v zavodu sv. Stanislava, Fr. Kastelic, pozdravi vse zunanje kongreganiste z željo, da bi sestanek obrodil tisočeriš sadov. Pater Pavel Potočnik iz

Novega mesta opozori na velik vpliv kongregacij na dijaštvo: »Če ne bi bilo Marijinih kongregacij, bi bilo naše dijaštvo tudi sposobno za sarajevske zločine.« — Zaključili smo prvi večer s skupno večerno molitvijo.

* * *

Na god karmelske Matere božje, dne 16. julija, so pristopili kongreganisti k sv. obhajilu. Pred drugo sv. mašo ob 8. uri je imel cerkveni govor p. Fl. Ramšak S. J. iz Gorice, ki je govoril o pomenu Marijinih družb. Dijaštvo si po kongregacijah krepi značaj, utrjuje verski čut, dobiva po molitvi in prejetanju sv. zakramentov moči, da more svoje življenje uravnavati po Kristusovih naukih v zasebnem in javnem življenju. Blagor narodu, ki bo dobil tako vzgojene voditelje.

Po sv. maši se je pričelo zborovanje. Udeležili so se ga deloma ali ves čas: prevzvišeni gospod knezoškof dr. Anton B. Jeglič, msgr. dr. J. Gnidovec, dalje gg.: konz. svetnik prof. dr. F. Perne, duh. svetnik prof. dr. J. Knific, superior p. J. Kunstelj S. J., prof. J. Kržišnik, prof. dr. Gr. Pečjak, dr. Fr. Kulovec, dr. Fr. Jerše, prof. Kardinar, p. Valerijan Učak O. T., pater Ramšak S. J., p. Pavel Potočnik, prof. Vl. Prijatelj, magister Ferd. Kobi, stud. theol. Tom. Klinar in drugi gospodje iz zavoda, med njimi gospoda voditelja kongregacij.

Vodil je zborovanje predsednik J. Šolar, VIII., z dvema podpredsednikoma in zapisnikarji. Referatov je bilo 13; bili so skrbno sestavljeni in po večini praktični. Iz referatov se je glasila neka samoobtožba, da so zborovalci dosti jasno čutili, kaj v posameznih kongregacijah ni v redu; in to je dober znak zdravega duha, ki veje

¹ »Sodal« (sodalis) je latinska beseda za »družbenik«. Dijaki bodo večkrat rabili v svojih spisih latinske besede in takó se boste drugi sčasoma brez truda in prav poceni malo latinsko naučili. — Op. ured.

po njih. Pri prihodnjih sestankih naj bi podrobna debata to še bolj pokazala!

1. Prvi referat: »Kristus in svet« — govoril mesto odsotnega referenta abit. Fr. Rožič — je pokazal nasprotje med Kristusom in svetom v načelih in delih. Predavanje je bilo zelo lepo, skrbno in praktično sestavljeno.

2. »O vzgoji značaja v Marijinih družbah« — Val. Skušek, VIII., iz Novega meta. Na svetu je veliko pomanjkanje značajev; vzgojiti značaje, je namen Marijinih družb. Vzgoja značaja brez samozatajevanja je nemogoča.

3. »Naši ideali in naše življenje« — Piščanec, VIII., Gorica. Naše življenje mora biti v skladu z našimi ideali.

4. »Kakšni smo?« — Abit. Fr. Belec iz Št. Vida je s tem predavanjem zadel najbolj v živo. Nič ni popolnega na svetu, tudi kongregacija ne. To nas pa ne sme ovirati, da ne bi stremili za popolnostjo. Popolnosti se bo pa kongregacija bližala, če bodo kongreganisti njena pravila dobro poznali in izvrševali, zlasti pridno prejemali sv. zakramente, se udeleževali sv. maše, se v cerkvi lepo vedli. Predavatelj biča opuščanje molitve, nesinovsko obnašanje do staršev, prevzetost do tovarišev, čutna prijateljstva, »petošolsko zaljubljenost«, strah pred ljudmi, pohajanje v gostilno, zanemarjanje stanovske dolžnosti — študija.

5. »Evharistija je duša kongregacije« — Fr. Koretič, VI., Novo mesto. »Pogostno sv. obhajilo!« bodi bojni klic kongregacij.

Po govoru se je razvila precej živahna debata. P. superior J. Kunstelj S. J. poroča o slabem obnašanju zunanjih dijakov v cerkvi: ne rabijo blagoslovljene vode, genufleks, znamenje sv. križa — vse za nič; dalje slaba priprava za spoved, malo ali nič priprave in zahvale pri sv. obhajilu. Treba jih je vneti za pogostno sveto obhajilo. P. Ramšak priporoča branje evharističnih spisov. P. Valerijan Učak poroča, kako obiskujejo cerkev dijaki v Ljubljani: glavna stvar je sv. Anton — za dobre rede — na sv. Rešnje Telo pa skoraj pozabijo. Vpeljala se bo posebna bratovščina za vsakdanje obiskovanje sv. Reš. Telesa. Manjka nam pripravnih molitvenikov. (Zdaj je nekoliko ustrezno z novo izdajo »Večnega življenja«.) Kar se tiče zavoda, izjavi gospod rektor na vprašanje tov. abit. Belca, da se lahko vsak prost čas porabi za adoracijo; če kdo želi med študijem adorirati, se mu tudi ne bo branilo.

6. »Naš veliki sovražnik« — Vrtovec, VIII., Gorica. Naš veliki sovražnik je nestalnost, nestanovitnost. Kje dobimo izdatno orožje zoper tega sovražnika, je pokazalo predavanje.

7. »Evharistija in dijak« — Mikolič, VIII., Celje.

8. »Katoliška načela o narodnosti« — Aljančič, Ljubljana. Pri debati podá tov. abit. Tomazin iz Pazina zgled, kako nasprotni abiturientje delajo za narod v Istri.

Popoldne se je udeležil zborovanja presvetli gospod knezoškof ljubljanski, ki so ga zborovalci s ponovnim aplavzom navdušeno pozdravili.

9. »Djačka misija u praznicima« — Ant. Iveša, VIII., Pazin. Podal je referent mnogo lepih misli in načinov, kako lahko katoliški dijak v počitnicah vrši lepo apostolsko delo med narodom: v društvih, z agitacijo za dobre časopise in knjige, zlasti pa z zglednim življenjem, s pogostnim prejetjem sv. obhajila. Najprej pa moramo dijaki skrbeti za to, da sami sebe kolikor mogoče izobrazimo. Oziral se je predavatelj na hrvaške in slovenske razmere.

Pri debati priporoča p. Ramšak S. J. preosnovano Leonovo družbo. Tov. Rihtar iz Ljubljane priporoča telovadbo kot jo goji slovenski »Orel«.

Preden se je Presvetli poslovil, je pohvalil hrvaško predavanje in govoril o pomenu Marijinih družb za naše stoletje. Marijine družbe so rešile naše prednike protestantizma, tudi sedaj so možje-kongreganisti naša najboljša nada.

10. »O branju spisov« — Ravnikar K., Ljubljana. Prevažno vprašanje, kaj naj beremo in kako naj beremo? Ne berimo samo knjig posvetne vsebine, ampak tudi nabožne. Berimo s papirjem in svinčnikom v roki in ekscerpirajmo lepa mesta. Delajmo za lasten kongregacijski list.

Nato se je razvila živahna debata o kongregacijskem glasilu, kot so ga kongreganisti že lansko leto želeli. Na samostojno glasilo ne moremo misliti. Nekateri so bili za »Mentor«, drugi za »Bogoljub«. Zedinili smo se, da poprosimo »Bogoljub« za skromen kotichek.

11. »Misijoni na Balkanu in Slovenici« — Edv. Ferjančič, V., Št. Vid. Poudarjalo se je v debati, da se ne gre toliko za to, da bi dijaki zdaj finančno podpirali misijone, ampak v prvi vrsti za to, da se zbudi zanimanje za misi-

jonsko idejo. Poučimo ljudi o Apostolstvu sv. Cirila in Metoda, študirajmo življenje sv. bratov, zakaj sta tako velika itd.

12. »Dijak kongreganist — abstinent« — Jak. Šolar, VIII., Ljubljana.

13. »Zmernost ali zdržnost (abstinenca)?« — F. Kastelic, VII., št. Vid. Obe predavanji sta pokazali, da je abstinenca močan faktor pri samovzgoji. Eno najpotrebnejših in najhvaležnejših del je delo za treznost med narodom, kar bomo dosegli najlažje, če besedo podpremo z zgledom lastne zdržnosti.

Pri debati, ki se je živahno nadaljevala še po večerji, je tov. Stabej podal mnogo splošnih in statističnih podatkov o razvoju abstinencnega gibanja med dijaštvom.

Predavanji nista bili brez uspeha, ker se je še isti večer mnogo dijakov na novo prijavilo za abstinenco.

Nato so se prebrale resolucije.

Z zahvalo Jezusu in Mariji, z zahvalo vodstvu zavoda in gospodom, ki so si stekli zaslug za skupne kongregacijske sestanke, z absolutorijem referentom in predsedniku smo zaključili zborovanje in z družbeno molitvijo končali lepi dan.

Abit. A. Gornik, št. Vid.

Resolucije,

sprejete na 2. sestanku 16. julija 1914.

I,

1. G. urednika »Bogoljuba« prosimo, da nam dá v »Bogoljubu« poseben kotiček za »Glasnik dijaških kongregacij«.

2. »Bogoljuba« naj pride, če mogoče, vsaj na tri ude po en izvod.

3. Vsaka kongregacija naj pazi na to, da goje kongreganisti pred vsem znanstven študij in ne samo beletristike.

Vsem brez izjeme se priporoča srednješolski list »Mentor«, višjegimnazijcem še posebe »Zora« in publikacije »Leonove družbe« (»Čas« itd.) in hrvatska lista: »Hrvatska Straža« in »Luč«.

II.

1. Na obletnico 20. decembra, ko je izšel dekret o pogostnem sv. obhajilu, imajo po lanskem sklepu kongregacije skupno sv. obhajilo.

2. Kongreganisti naj pazijo, da tudi v počitnicah vsaj tolikokrat prejmejo sveto obhajilo, kot to zahtevajo družbena pravila.

3. Pri vseh dijaških kongregacijah naj se vpelje navada, da se po skupnem svetem obhajilu opravi molitev za milost vsakdanjega sv. obhajila. (Molitve ob evharistični tridnevnic.)

4. Danes trdno sklepamo, da hočemo od zdaj naprej kolikor mogoče pogosto obiskovati Jezusa v sv. Rešnjem Telesu, pobožno se udeleževati sv. maše, pogosto prejemati sv. obhajilo ter razširjati evharistično idejo.

III.

Vsaka kongregacija naj ustanovi misijonski odsek, če tega ne more, naj vpelje vsaj »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«.

IV.

1. V vsaki kongregaciji naj ustanove abstinenčni odsek, prirejajo štirinajstdnevne prijateljske sestanke in od časa do časa večje sestanke, h katerim naj se vabijo tudi neudje.

2. V kolikor mogoče velikem številu naj se naročajo na abstinenco glasilo »Zlato dobo«; na tri ude naj pride vsaj en izvod.

3. Abstinente naj se varujejo tudi nikotina (tobaka).

V.

Ker se slišijo upravičene tožbe, da tudi katoliško dijaštvo premalo študira, zato so zastopniki kongregacij sklenili, da bodo v svrhu kontrole poročali o semestralnih uspehih v št. Vid.

VI.

Vsako leto naj se na sestanku dijaških kongregacij prebera resolucije zadnjega sestanka ter se izpraša vest, kako so se te resolucije izvrševale.

Nekaj misli pri odhodu k vojakom.

Dolgo so se že pripravljali narodi na siloviti bojni ples, ki je završal lani po vsej Evropi, po vsem svetu. Dosti se je že nabralo v teku desetletij gnjilobe in smradu

in vedno potrebnejša in neizogibnejša je postajala kloaka, po kateri se izteka vsa gniloba celega stoletja — vojna. In kako nenadoma je prihrumela nevihta! Presto-

lonaslednikov umor se mi zdi prvi strel svetovne vojne, klic, da naj domovina maščeje njegovo smrt.

In sedaj kliče cesar tudi nas, da se postavimo sovražniku v bran in mu pokažemo svojo moč. In mi kot zvesti podaniki svojega vladarja — saj pravi pesnik Koseski, da »hrib se omaje in dol, zvestoba Slovincu ne gane« — slušamo z veseljem ta klic ter brez strahu in trepeta odhajamo na polje časti in slave.

Težko nas bodo pogrešali stariši, domači, tovariši, pogrešala nas bo tudi Marijina družba. Koliko lepih ciljev in osnutkov, ki smo jih še hoteli uresničiti, smo imeli v srcih, toda sredi dela in uresničevanja namenov nas zgrabi val vojne, prekriža s kruto roko naše načrte, in pustiti moramo vse, kar nam je bilo ljub in drago, in oditi tja, kjer vlada razdejanje in smrt...

Kako prijetno je bilo življenje v kongregaciji! Vedno se je skrbelo, da je bilo poleg pouka tudi dovolj zabave, »utile et dulce«, vsega je bilo v obilni meri. Izpolnjevali in vzgojevali smo se v prvi vrsti v verskem življenju, pa tudi v vednostih in znanostih in v petju ter igranju na razne instrumente. Kako bujno je bilo življenje v kongregacijski dvorani — pa minilo je za nas vse, zapustiti moramo vse in oditi v bojni hrum...

Kongregacija v Novem mestu je priredila dne 22. februarja onim, ki odidejo k vojakom, poslovilen večer. V dvorani so zapeli in zaigrali tovariši kongreganisti nam za odhodnico nekaj komadov in se poslovili od nas v toplih besedah. Nato smo se podali v družbeno kapelo, kjer nam je preč. gospod voditelj p. Pavel položil pred odhodom na srce nekaj lepih naukov za življenje, posebno za življenje pri vojakih in dal na pot vsakemu darilo, ki edino more koristiti, ki edino ima veljavo posebno za Marijinega sina v vojski — blagoslovljeno svetinjico in rožni venec. Kaj nam koristi v vojski denar, kaj druge posvetne reči? — Molitev, ta edino je, kar nas more rešiti, kar nam more vlivati v srce blage tolažbe in veselja.

Znano je, kako velika nevarnost preti poštemu, neizkušenemu mladeniču v vojaškem stanu. Tam se zberejo mladeniči z vseh strani, mnogi že pokvarjeni in oropani najlepše cvetke mladega življenja — svete čistosti in nedolžnosti. In taka slaba tovarišija ima lahko najslabše posledice za mladega, neizkušenega človeka. Saj navedemo lahko zgledov, kolikor jih

hočemo, kam pripelje človeka slaba družba. In pri vojakih je nevarnost še — lahko rečemo — največja, ker nima mladenič pravega nadzorstva, nima blage matere, ki bi čuvala nad njim in ga varovala strupa v tem okuženem vzduhu, ki preti prav tako uničiti njegovo dušo kot njegovo telo. Težko se je mlademu človeku upirati pogubonosnemu vplivu slabe družbe, ki ga obdaja noč in dan.

Kje pa naj dobi mladenič ono moč, s katero more nasprotovati vplivu te zastrupljene, pokvarjene družbe?

Prvi in najmočnejši vir te moči je presveta Evharistija, bogata, neizčrpna zakladnica za vse, ki so trudni in obteženi, ki potrebujejo tolažbe in okrepčila. Presveta Evharistija nam daje moč, da se moremo braniti zla, da moremo vdano in potrpežljivo prenašati vse težave in bridkosti vojaškega stanu, posebno sedaj v dobi vojske. Ona nam daje pogum, da moremo kot zvesti sinovi svoje domovine in svojega vladarja hrabro in neustrašeno iti na polje slave in tam — če je tako božja volja — tudi preliti kri za svojo domovino. Ne bomo se bali smrti, ako se bomo pogostokrat zatekali k temu viru tolažbe, ampak bomo gledali smrti neustrašeno v oči.

Toda na bojišču ne bomo v stanu premajati večkrat sv. obhajila, zato pa se moremo zateči k drugemu viru tolažbe, poguma in vztrajnosti — k naši materi Mariji, ki še nikogar ni zapustila, ki je pribežal k njej in se podal pod njeno varstvo. Vroča in vztrajna molitev nam bo vlivala v srce tolažbe v teh težkih dneh preskušnje in dajala pogum, da bomo hrabri vojniki za čast in slavo domovine. Posebno molitev sv. rožnega venca nam bo ob vsaki priliki, v vseh prostih urah na bojišču edino okrepčilo po mnogih, včasih nečloveških naporih. Dosti imamo zgledov v zgodovini, kako so najhrabrejši in najpogumnejši vojniki in vojskovodje črpali iz molitve pogum, vztrajnost in tolažbo. Naj omenim samo slavnega vojskovodja in zmagalca Radeckega, ki je ob vsaki priliki prebiral jagode na svojem rožnem vencu. In če se ta veliki mož ni sramoval molitve, ali se je bomo mi? — Četudi nas bodo tovariši zasmehovali, ne ozirajmo se na to, odpustimo jim velikodušno in molimo vztrajno dalje. Kajti neštevilne skušnje nas uče, da so v vojski prav tisti, ki so molitev in sveto vero najbolj zasmehovali, spoznali prav kmalu vrednost molitve in se jo naučili ceniti. Ne brigajmo se torej za njihova zasmehovanja, saj pride

kmalu čas, ko se bodo tudi oni še radi zatekali k svojemu Bogu in Devici Mariji.

Pokažimo torej povsod, redno in vedno, da smo vredni sinovi Marijini, da se ne sramujemo tega imena, ampak da smo ponosni nanj, in tudi ona nam bo pokazala, da je res naša mati, mati, ki ne zapusti svojega sinu v težavah in bridkosti,

ampak mu stoji vedno na strani in čuje nad njim kot naša najboljša mati. Bodimo ponosni, da smo vredni biti sinovi Marijini, da imamo tako blago mater, ki nas ne bo zapustila v sili, ampak nam bo vlivala v dušo tolažbo in pogum, da bomo vedno z veseljem pripravljeni stopiti pred božji sodni stol po plačilo!

Franjo Poljanec.

† Ivan Plevnik.

Žalost stiska solze iz oči, ko stiska pero črnilo, da zapiše spominsko besedo padlemu vojaku-kongreganistu.

Kongregaciji višjegimnazijcev v zavodu sv. Stanislava je ugrabila smrt prvega sodala. Posegla je v vrsto najboljših.

Padel je Ivan Plevnik na polju časti, in tuja zemlja mu je naklonila hladan grob.

V tihoti zavoda se je razvil blagi deček v junaka po telesu, saj mu skoraj ni bilo para med vrstniki, a junaka tudi po duši. S telesno močjo je razvil v sebi dušno moč, ki je z njo razpolagal, ko je zapustil mirne prostore zavoda. Trdna je bila ta moč: svet mu je ni mogel vzeti.

Z vstrajno pridnostjo si je, izboren matematik, priboril pri maturi odlično spričevalo leta 1913. in nato kot enoletni prostovoljec stopil v cesarsko službo z namenom, da stopi pozneje kot duhovnik v svetišče Gospodovo.

Abstinent je bil tudi v vojaški suknji, in tudi naporne vaje tik pred izbruhom vojne vihre ga niso primorale, da bi sešel po vinski kupici.

Delal je čast zavodu, v katerem si je bil izobraževal duha in srce. Vsi, s katerimi je prišel kot vojak v stik, so ga vzljubili kot ple-

menitega, dušno in telesno lepega, značajnega mladeniča.

Značajan krščanski mladenič je bil, ker je bil dober kongreganist.

Prva njegova pot po maturi od zelene mize mu je bila — v kongregacijsko kapelo...

Ako si prišel ob lanskih julijskih popoldnevih v mestno župno cerkev v Postojni, si lahko opazil brhkega vojaka zatopljenega v molitev — pred oltarjem Matere božje: bil je naš Plevnik. Ako si ga potem vprašal, kakšno je življenje pri vojaki, se mu je zresnil veseli obraz: »Ni lepo, ne. Pa slabim vplivom in zgledom se lahko izognem, saj ni treba, da bi se ga udeleževal.«

8. decembra 1913 je še poslal »Renovatio«, obnovitev posvečenja, 8. decembra leta 1914... Upamo, da je tudi zdaj v Marijini družbi.

Solze pretakajo za njim njegovi domači, razžalostil se je zavod ob smrti nekdanjega gojenca, kongregacija objokuje smrt pridnega kongreganista. — Zavod je molil zanj pri slovesni črni maši dne 16. januarja 1915, v kongregacijski kapeli pa se je zmolilo 80 rožnih vencev, ki jih je kongregacija v duhu položila na njegov grob.

Pax!

L. Kovač.

Dekliški venec.

Marijina hčerka!

Kako hrepeniš po njem, kajne? Po lepem velikonočnem jutru hrepeniš, jutru, najlepšem v letu. In veseliš se že ginišve velikonočne procesije, ko boš stopala v krogu svojih sodruženic za vstalim Zveličarjem... »Aleluja, aleluja!« ti bo drhtelo srce blažene sreče...

Le hrepeni po tem velikonočnem jutru, le veseli se ga, saj velikonočno jutro ima Marijinim hčerkam marsikaj povedati. »Kaj pa naj bi imelo velikonočno

jutro opraviti z Marijino družbo?« vprašuješ. Pa glej!

Toliko si že slišala o vzvišenosti Kristusovega vstajenja, tolikokrat ti je že šlo k srcu to nepopisno zmagoslavje Jezusovo nad njegovimi krutimi sovražniki. Tolikokrat si se že škodoželjno posmehnila onemoglosti na tla padajočih stražnikov, tolikokrat se že veselila radostnega svidenja apostolov z Jezusom. Tolikokrat žel!... Pa na ženske velikonočnega jutra si se že kdaj spomnila? Ali te kot dekleta

nič ne zanimajo Marija Magdalena, Marija Salome in Marija Jakopova, ki so bile v tako obilni meri deležne blagoslova in sreče velikonočnega jutra? Te tri so Marijinim družbenicam najboljše vzornice.

Marijinim družbenicam, pravim, ker so bile te tri v pravem pomenu besede družabnice Marijine: Veliki teden, teden žalosti in bolesi, za Marijo najgroznejši teden. Skoro od vseh je zapuščena, celo apostoli so se večinoma poskrili, a te svete ženske so v uri trpljenja močnejše, vstrajajo pri Mariji, v njeni družbi. Tolažijo jo v bolečinah pod križem, podpirajo jo pri smrti njenega Sina, pomagajo ji sneti mrtvega Zveličarja, pomagajo pri pokopu. Da, še potem obiskujejo njegov grob.

Kako jim bo to plačala Marija? — Bogatol!

Kdaj jim bo povrnil Jezus? — Na velikonočno jutro. V prvih urah tega jutra gredo te tri Marije h grobu, s seboj nesó dišave, da bi Jezusa mazilile. Niti kamen ob grobu jih ne straši. Njih ljubezen je močnejša od skale... V strahu in trepetajočem hrepenenju se bližajo grobu. Kakšno presenečenje! Rajska svetloba! Angel! »Ni ga tu! Vstal je.« Začudenje. Magdalena hiti k apostolom: »Vzeli so Gospoda iz groba, in ne vemo, kam so ga položili« in se trepetajoč vrne iskat Gospoda. In res! Najde ga, prikaže se ji. Njegov mili, v srce segajoči glas »Marija«! Pade mu k nogam, oklene se ga vsklíkajoč: »Rabboni, Učenik«... Že so tu še Marija Salome in Marija Jakopova. Jezus jim gre nasproti, se jim da spoznati: »Ne bojte se!«

Tako je plačal Jezus družabnicam svoje matere in svojim častilkam. Odlikovane po vstajenju — prve. Srečne!

* * *

Marijina hčerka! Kakšna čuvstva te navdajajo ob teh spominih? Kajne, občudovanje teh svetih žensk. Ali bi ne hrepenela tudi ti po podobni sreči? Zato pa posnemaj jih! Naj ti bodo vzor, naj ti bodo v zgled. Poslušaj jih, kaj ti govore doli z nebes, poslušaj, kaj ti govore velikonočno jutro iz rajskih višin:

»Aleluja! Hčerka Marijina! Aleluja! Kako se veselimo, da smo bile na zemlji tako blizu Marije, da smo ji stale ob strani v njenih najtežjih urah. Težave in bridkosti nas niso mogle ločiti od njene družbe. Tudi ti, hčerka Marijina, le vstrajaj, le vstrajaj v Marijini družbi! Tudi, če ti je to kdaj

težko. Tudi če se ti zde pravila kdaj prestroga, pretežka. Vstrajaj! Bodi močna! Posebno takrat, ko te vabi svet in njegova ničemurnost. Tudi za nas bi bilo v tistih dneh bolj udobno doma, ko pod križem... A Marijo smo tako ljubile, nismo je mogle zapustiti. Vstrajale smo. Zato smo pa tudi preživele vso nebeško slast velikonočnega jutra. Aleluja! In še sedaj se tu v nebesih tega veselimo in našega veselja ne bo konec. Aleluja! Vstrajaj, Marijina hčerka, premašuj se, bodi zvesta, zvesta do groba, da boš mogla na vse veke prepevati enkrat tu v nebesih, združena z nami, Aleluja, aleluja...«

Hčerka Marijina! Ali razumeš sedaj govor velikonočnega jutra? Težkim tvojim uram velja. Tvojim skušnjavam. Takrat se Marije najbolj okleni! Marije in njene družbe. Tudi družbenic, dobrih družbenic se okleni in drži trdno z njimi, kakor te tri Marije. Ako bi jih ne bilo vezalo sveto prijateljstvo, bi gotovo ne bile šle lepo skupno h grobu velikonočno jutro in bi seveda tudi Jezusa ne bile videle. O, kaj vse napravi dobra tovarišija, poštena družčina, srčno pravo prijateljstvo. Vse te najdeš v Marijini družbi.

In še nekaj, ko smo ravno pri jutranjem obisku Jezusovega groba. Posnemaj Magdaleno, Salomo in Marijo Jakopovo in hodi iskat svojega Gospoda že zgodaj zjutraj. Najdeš ga gotovo pri sv. maši. Marijina hčerka in vsakdanja ali vsaj pogostna sv. maša si ne smeta biti tuji... A tudi drugače, čez dan, kadar imaš priliko. Ne boj se! Kamen groba je še vedno odvaljen, dohod k tabernakelju vedno prost, v grobu tabernakelja pa je tvoj Jezus. Tudi angeli stoje ob njem, kakor velikonočno jutro. Da, angeli! In še en angel je, ki tako hrepeni po tvojih obiskih Najsvetejšega, to je tvoj angel varih. Glej! Cel dan je pri tebi, varuje te, vodi te, vsako sveto željo ti izpolni, s teboj gre na polje, v gozd, tako dober je! Zakaj bi mu tudi ti ne spolnila kdaj njegove najsrčnejše želje? On želi in hrepeni kot angel po svojem Bogu, hrepeni po tabernakelju, kjer molijo noč in dan njegovi angelski tovariši. Daj, hčerka Marijina, napravi večkrat svojemu angelu varihu to nebeško veselje, da greš večkrat obiskat sv. Rešnje Telo v cerkev, da ga tako obišče tudi dobri tvoj angel. Verjemi mi, da te bo v zahvalo tem raje in zvestejše varoval. Kako bo Jezus vsakega tvojega obiska vesel! Kakor je milo zaklical Magdaleni »Marija«, tako bo njegovo Srce zadrželo

ob tvojem pogledu in v duhu zaklicalo milo in sladko: »Hčerka Marijina«, ti pa padi k njegovim nogam in vsklikni: »Rabboni, Učenik!«... In učil te bo, kakšna mora biti dobra in zvesta Marijina družbenica.

Hčerka Marijina! Sprejmi te misli v spomin na velikonoč. Preživi srečno velikonočno jutro. Tvoja velikonočna procesija naj te pripelje bližje Jezusu, seveda po Mariji. — Vse za Jezusa po Mariji! — Vesele praznike! Aleluja!

J. G.

Nedolžnosti.

O kako lepa si, mila nedolžnost,
krasna kot belega limbarja cvet!
Moje oko se ob tebi raduje,
tebe moj duh občuduje zavzet.

O kako krasna! Kot jutranja zarja
čisto kristalno je tvoje oko!
Niti ne slutiš propalosti črne,
kamor se svet pogrezuje tako.

O kako srečna si! Jezus te ljubi,
skoro te k sebi popelje vesel,
gori med angelov rajskimi zbori
duh tvoj na veke mu slavo bo pel.

† Frančiška Cundrč.

† Ivan Plevnik.

† Frančiška Cundrč.

Marija je torej uslišala tvojo iskreno prošnjo, ki si jo tolikrat ponavljala tam ob ljubki kapelici lurške Marije:

»Tu moj duh na vse pozabi,
v rajske odhiti vrtove...
O saj hoče k Tebi, Mati,
steri tesne mu okove...«

V soboto, dne 26. januarja 1915 si bila nenadoma odpoklicana v večnost. V par urah si prestala smrtni boj, z nasmehom na ustnih je odplavala tvoja duša v naročje nebeške Matere. Trdno upam, da je Marija uslišala tvojo željo:

»V Tebe upam, da tedaj ko vtihne pesem moja,
Ti popelješ me s seboj, da tam nadaljevala
bo v nebesih vekomaj se lepša pesem moja.«

Blagor tebi! Toda, ali nismo vsi ustvarjeni za srečo? Da, vsi, le iskati je ne znamo.

Naj torej v sledečih vrsticah pokažem pota, po katerih si ti hodila, dokler nisi mirno prijadrila v nebeško pristanišče. Naj pokažem tvojim vrstnicam v nekaterih slikah tvoje življenje in hrepenenje, tvoje boje in trpljenje, tvoje lepe

vzore, ki si jim posvetila svoje srce... Naj te vrstice povedo, kje si iskala svoje sreče in kje si jo končno tudi našla.

1. »Bogoljubova« sotrudnica.

Kaj pa to pomeni? Pokojna Frančiška je bila izredno nadarjeno dekle, imelo je globoko čuteče srce. To pričajo njene pesmi, ki jih je »Bogoljub« objavil do trideset. Kmečko dekle, ki je dovršila samo ljudsko šolo v Gorjah, pa se povzpne tako, da pridejo njene pesmi v javnost, to ni karsibodi.

Da, marsikatero pesem je objavil »Bogoljub«, ki je potekla izpod njenega peresa. Svoje ime je svetu prikrivala. Če pogledaš, dragi bralec, v zadnjih petih ali šestih letnikih »Bogoljuba« pesmi s podpisom Marijina hči, Franica, C., ali pa nekatere tudi brez podpisa, vedi, da bereš njene pesmi. Videl boš pa tudi, da te pesmi niso samo igrača, ampak boš našel v njih dovolj lepih misli, dovolj klenih zrn.

Kje pa dobi dekle na kmetih toliko časa, da se ukvarja s takimi rečmi? Gotovo mora delo pri tem trpeti. Prijatelj, ni res. Pokojnica je bila in je ostala do smrti pridna delavka. Ali takole v nedeljo po-

poldne, ob praznikih popoldne, pozimi, ko težje delo počiva, takrat porablja vse proste ure za svoje pesmi, sklada nove, stare popravlja in pili, da najdejo milost pri uredniku. V tej v resnici nedolžni zabavi išče svojega miru in svojega veselja.

Slovenske dekleta, ki to-le berete! Ali bi ne bilo prav, da tudi ve postanete sotrudnice pri »Bogoljubu«! Ne sicer v tem pomenu, kot je bila pokojnica, sicer se bo urednik preveč prevzel, saj se že tako v zadnji številki hvali, kako dobro se mu godi. Vsaka tudi ne zna za »Bogoljuba« pisati, vsaka ga pa lahko zna naročiti in brati. Pa tudi mora ga! »Bogoljub« je tvoje orožje, je tvoja bramba, tvoje zavetje.

2. Vdana v voljo božjo.

Človeku se ne zgodi vselej, kar želi. Zato toliko ljudi toži, kako so nesrečni, zato jih toliko obupava, zato toliko samoumorov...

Pokojna Franica si je tudi zaželela miru in tihote v skromni samostanski celici. Sama o sebi poje:

»Rahla kot snežinka bela
tihi mir sem zaželela,
da srce se vpokoji.«

Toda ta želja se ji ni uresničila. Domači pravijo, da jo potrebujejo pri delu in tudi Bog sam je precej jasno pokazal, da mu ta dar ni všeč, kajti pošlje ji bolezen, ki ji je za vedno zaprla samostanska vrata. Težko je vdati se v voljo drugih, težko je gledati najlepše nade svojega srca strte, uničene... Ali pokojnica radi tega ni ne-

voljna. Vdano v voljo Najvišjega govori njeno srce:

»Tvoja volja se mi zgodi,
Ti stopinje moje vōdi,
kar Ti hočeš, hočem jaz.
Nikdar nočem več tarnati,
voljno hočem spolnovati
Tvoje volje svet ukaz.«

Vi moderni junaki s pištolami in revolverji, vi, ki svoj obup perete v hladnih valovih naših vodā, vi, ki vsled strtih nād ne morete, nočete več živeti, pridite in povejte mi odkritosrčno: Ali je večje junaštvo svoje gorje vdano prenašati ali pred njim bežati! Kdo je na vojski odlikovan, tisti, ki beži, ali tisti, ki se ne straši nobene nevarnosti!

In kje je tista moč, ki te drži kvisku, da ne omašaš pod težo udarcev, da se ne zgrudiš pod trdo roko krute usode, kakor praviš? Glej, to moč ti dá sveta vera. Moderni svet pa nima vere, zato tudi nima junakov. Sveta vera ti kaže na križ, kaže Kristusa, kaže njegovo trpljenje, njegovo zmago. Tudi naša pesnica se zagleda v križ, tam najde moči, tam zaupanja za nove boje, za nove zmage.

»O sveti križ Kristusov! Palica bodi,
ki nanjo opira se zemlje trpin!
Svetilka človeštvu, ki zbegano blodi,
razjasni mu zmote noči in temin!

Kdor nate pogled svoj zaupljivo upira
ne straši ga žalost in stiske naval;
na Golgati tukaj pod križem umira,
po smrti pod križem zmagovalnim bo stal.«
(Dalje.)

Ne na ponočevanje!

Dragi »Bogoljub«! Že večkrat si pisal o ponočnem čuvanju pri mrličih, koliko nevarnosti da je pri takih čuvanjih za dekleta. Pa prav si imel, prijatelj moj. Res je. Mnogo Marijinih deklet je zašlo že na kriva pota pri takih slučajih. Ljuba Marijina hčerka! Danes te hočem opozoriti na neko drugo ponočevanje, ki je še veliko bolj nevarno. To ponočevanje, na katero te danes opozorim, je pa skrajno nedostojno. Mislim namreč na ponočevanja pri kuhanju žganja. Tega niti ne morem povedati, kaj se tam vse godi, če so dekleta zraven. Fantje že tako in tako radi ponočujejo in svoje nerodnosti uganjajo po vasi. Če jim diši pa žganjarna in ako so še dekleta notri, no potem se pa samoobsebi razume, da so popolnoma goreči za vse grešne

stvari. Gospodarji odidejo navadno spat, pa pustijo svojo hčer ali sina samega pri žganju za čuvaja. No, potem pridejo še sosedovi fantje in dekleta, če so starši tako zaslepljeni, da jih puste. In zdaj pijejo ta strup in povrhu še vino, potem so pa popolnoma omamljeni po alkoholu in se gode žalibog tako žalostne reči. Oh, Marijina hči, ne hodi k takemu ponočevanju! In če si tudi mogoče na službi, da bi bila primorana ostajati sama brez nadzorstva staršev, nikakor ne ostajaj! Rajši službo zgubiti, kakor pa nedolžnost prodati! Še veliko manj pa ne ponočuj pri sosedu! To je pa popolnoma nesramno za vsako dekle. Kajti če si prej še tako dobra in si misliš, da ne boš nič slabega storila, veruj, da to ne bo dobro nate vplivalo, ampak jako

slabo. Pri takih prilikah se nič takega ne govori, niti ne dela, da bi bilo Bogu všeč. Zato pa, če si še tako pobožna, brez respodobnih misli in želja ne boš ostala; pa ne samo za tisto noč, ampak tudi še znanprej te bodo nadlegovale. Mogoče boš zašla v ořešno zna-

nje, kar ima kakor veš, zelo slabe posledice. Torej Marijina hči, tudi tega ponočevanja se ogibaj, in srečna boš! Oh to žganje! Ne jemlje samo telesu moči, ampak tudi nedolžne duše mori.

Pregled Marijinih družb ljubljanske škofije.

Dekanija: Radoljica.

Dekanijski vodnik: kanonik-dekan Janez Novak v Radoljici.

Število Marijinih družb: 41, članov: 2355, Marijin vrtec: 470.

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin vrtec: dečki deklice	
Radoljica	za dekleta	1900	62		
Begunje	za dekleta	?	67		
Bled	za dekleta	1898	74	54	
Boh. Bela	za dekleta	1899	34	32	36
				68	
Boh. Bistrica	za dekleta	1900	87		
Breznica	za dekleta	1899	120		
Dobráva	za dekleta	1904	35		
	» žene	1904	13		
			48		
Dovje	za dekleta	1902	63	31	60
				91	
Gorje	za mladeniče	1899	18	32	
	» dekleta	1899	124		
			142		
	za mladeniče	1898	32		
Jesenice	» dekleta	1898	116		
	» može	1900	38		
	» žene	1900	259		
			445		
	za mladeniče	1899	24		
Kamnagorica	» dekleta	1899	60		
	» može	1900	28		
	» žene	1900	92		
			204		
	za mladeniče	1907	27	17	25
Koprivnik	» dekleta	1904	54		
			81	42	

Koroška Bela	za dekleta	1900	32		
	za dekleta	1898	70		
Kranjskagora	» žene	1906	?		
	za mladeniče	1902	6		
	» dekleta	1898	39		
Kropa	» može	1902	43		
	» žene	1902	92		
			180		
Lesce	za dekleta	1902	20		
	za mladeniče	1902	9	10	25
Leše	» dekleta	1902	60		
			69		35
Ljubno	za dekleta	1904	31	3	17
					20
Mošnje	za dekleta	1899	28		
Ovšišče	za dekleta	1906	13		
Ráteče	za dekleta	1905	27		
Ribno	za dekleta	1899	57		
	za mladeniče	1899	134	60	68
Srednjava v Bohinju	» dekleta	1899	218		
			352		123
Sveti Križ	za dekleta	1911	20		
Zasip	za dekleta	1902	29		
Brezje	za dekleta	1912	?		

Cerkveni razgled

Po svetu.

Sv. oče Benedikt XV. za sirote. Papež Benedikt so naročili državnemu tajniku kardinalu Gaspariju, naj se poskrbi za 500 sirot, ki so ob potresu v Avezzanu izgubili starše. Izročili jih bodo v razne zavode, kjer jim je zagotovljena dobra in zanesljiva vzgoja.

Kardinalski zbor ima točasno 59 članov. Med njimi je 31 Neitalijanov in 28 italijanske narodnosti. Odkar je Benedikt XV. poglavar sv. Cerkve, je umrlo že pet kardinalov, namreč: Ferrata, Cavallari, Dubillard, Die Pietro in Tecchi. — Izmed vojskujočih se držav ima Avstro-Ogrska 6, Francija 6, Velika Britanija 4, Belgija 1, Nemčija 2 kardinala.

† **Nadškof dr. Edvard Likowski.** Nedavno je bilo rešeno cerkveno vprašanje poznanjske škofije s tem, da je bil na stolico Poznanj—

Gnezno imenovan dr. Likowski. Škofijo je vodil le par mescev, ker je že 20. februarja umrl. Bil je že prileten. — Za pomožnega škofa je imenovan prelat dr. Jedzinka.

Novo župnijo sv. Blaža so ustanovili v Zagrebu. Kot prvi župnik je imenovan msgr. dr. Svetozar Ritig, dosedanji tajnik nadškofijske pisarne in bivši semeniški profesor v Djakovem.

Sv. oče proti vojnim hujskačem. Papež Benedikt XV. so poslali posebnega odposlanca v Pariz in London, kjer naj bi izposloval, da bi se ne ščuvalo proti drugim narodom; škofje naj bi skrbeli, da bo zlasti duhovščina previdna ter pomirjevalno vplivala na razburjene duhove.

Kralj Bazuto dežele v Južni Afriki Nata nael Griffitha je prestopil v katoliško Cer-

kev. Misijonar Cenez je nedavno prinesel njegovo pismo sv. očetu v Rim, ki v njem naznaja svoj prestop. Kralj namerava po vsi deželi ustanoviti katoliške misijone in zidati veliko cerkvâ. V pismu hvali tudi delo katoliških misijonarjev.

Okoli 2000 duhovnikov je padlo doslej na francoskih bojiščih. Francoska vlada je mislila, da bodo duhovniki v vojski izgubili zmisel za svoj poklic, pa se je ravno o nasprotnem pričala. Duhovniki se izmed vseh vojakov po hrabrosti najbolj odlikujejo; druge bojvnike s svojim zgledom navdušujejo, ob času smrti jim pa delé sv. zakramente.

Jezuitski general P. Vladimir Ledóchow-ski, ki je bil 11. februarja izvoljen za vrhovnega načelnika jezuitskega reda, je rodom avstrijski Poljak. Star je šele 47 let. (Rojen 7. okt. 1866 v Loosdoru na Niževavstrijskem.) Ko je z odliko dovršil gimnazijo (kot gojenec Terezijanišča na Dunaju), se je vpisal na dunajsko vseučilišče; starši so ga hoteli spraviti v diplomatsko službo. A že malo mescev nato je izrazil, da čuti poklic za duhovski stan. Njegov stric kardinal Ledóchowski ga je poslal v Rim, in sicer v ondotni zavod Germanikum. Po dovršenih bogoslovnih in modroslovnih naukah se je pa odločil za jezuitski red. Stopil je v gališko provinco, kjer je bil l. 1894. posvečen, sedem let nato je napravil redovno obljubo ter je bil obenem izvoljen za provincijala v Krakovem. — Njegova sestra Terezija je znana zaščitnica afriških misijonov; mlajša sestra (grofica Julija Ledóchowska) ima kot uršulinka ime Uršula ter je vodila dolgo časa veliki katoliški zavod sv. Katarine v Petrogradu. Zdaj živi kot begunka v Stockholmu. Najmlajši brat Ignacij je topniški major, ter je bil že v tej vojski dvakrat odlikovan. P. Ledóchowski je 25. naslednik sv. Ignacija.

Sila kola lomi. Francoskim kolovodjem gotovo ni všeč, da je glavni njih vojskovodja general Joffre zaveden katoličan, a v sili so se morali le ukloniti. Spočetka razni listi niso mogli prav vrjeti, da bi bilo to na Francoskem možno. Zdaj se je pa obrnilo uredništvo friburskega lista »Liberté« naravnost do župnika Joffrejevega rojstnega kraja v Pirenejih, imenovanega Rivesaltes. Ondotni župnik, dekan A. Respaut potrjuje sledeče: »General Joffre, krščen dne 23. jan. 1852 v tukajšnji župnijski cerkvi, je rojen katoličan ter pripada odločno katoliški družini; njegova mati je bila članica tretjega reda sv. Frančiška. Tudi Joffre se je ob raznih in važnih prilikah svojega življenja izkazal očitno kot katoličan. — Vêrni katoličani so tudi francoski generali Pau, Castelnau (šef ge-

neralnega štaba) in Foch. Poslednji je bil l. 1900. radi svojega katoliškega prepričanja odslovljen kot poveljnik vojne šole. Zdaj je seveda zopet dober!

Redka starost. V Budimpešti živi duhovnik Ivan Matusik, ki je dosegel starost 100 let. Starček ima še dober spomin in rad pripoveduje dogodke iz svoje mladosti.

Žrtev ljubezni. Škof v Lincu, dr. Rudolf Hitmaier si je za dušno oskrbo ranjenih vojakov od početka vojske pa do zdaj veliko prizadeval. Nedavno je obiskal tudi bolnišnico v Mauthausen, kjer se nahajajo bolniki s pegastim legarjem. Pri tem plemenitem delu si je sam nakopal bolezen ter umrl dne 5. marca. Pokopan je bil brez slovesnosti in natihem — radi nalezljivosti te nevarne bolezni.

Delo usmiljenja. Čez 2000 družin v Švici se je oglasilo s ponudbo, da hočejo belgijske sirote sprejeti za svoje.

Pismo sv. očeta. List »Acta Apost. Sedis« št. 21 objavlja med drugim tudi pismo, ki so ga poslali sv. oče Benedikt XV. predsedniku »Dejanja sv. Detinstva«, Papež častitajo, da se to apostolsko delo tako lepo razvija.

Ob strašnem potresu v srednji Italiji, ki je opustošil več lepih mest ter uničil toliko ljudi, so pokazali zlasti sv. oče Benedikt odkrito sočutje, združeno z dejansko pomočjo. V bolnišnico sv. Marte, ki je bila sezidana za časa Leona XIII. prav v ta namen, da bi bila v pomoč ob nenadnih nezgadah ali ob kaki nevarni epidemiji, je bilo sprejetih takoj 180 ranjencev. Papež Benedikt so jih večkrat obiskali ter jim delili miloščino ter duševno tolažbo. Bolnišnica sv. Marte je zvezana z Vatikanom s pokritim mostovžem.

Vojni ujetnik — novomašnik. Na Bavarskem (Lager Lechfeld) je bil nedavno posvečen za mašnika francoski vojni ujetnik Jean Regnier, redovnik kongregacije od Sv. Duha, ki je bil pred vojsko že diakon. Pri posvečenju je bilo navzočih mnogo vernikov ter ujetnikov, seveda pod vojaškim nadzorstvom. Med ujetniki je sedem francoskih duhovnikov, ki so pokladali roke na glavo novoposvečencu, kakor to predpisuje obred. Dne 24. decembra je imel novoposvečenec prvo sveto opravilo v ondotni božjepotni cerkvi. Po novi maši je podelil škof Maksimilijan nekemu francoskemu ujetniku, ki je bil nekaj dni poprej krščen. zakrament sv. birmе.

Sv. maše za padle vojake. Sv. oče Benedikt XV. so dovolili, da imajo vsi mašniki, ki opravijo sv. daritev za kakega padlega vojaka, predpravico privilegiranege oltarja. Privilegij ali predpravica ima to dobro, da je

dotična duša, ki se zanjo daruje sv. maša, deležna poleg posebnih sadov sv. maše tudi popolnega odpusta.

Nagrobni napis. Sv. očetu † Piju X. so napravili na nagrobni plošči napis, ki se v slovenščini takole glasi: »Papež Pij X., siromašen in bogat, blag in ponižen, odločen branitelj katoličanstva, si je prizadeval vse prenoviti v Kristusu. Umrl je pobožno dne 20. avgusta 1914.«

Novorojenček našega prestolonaslednika je dobil pri krstu ime Robert, Karel, Ludovik. Krstil ga je dne 10. februarja dvorni župnik dr. Seydl. Krstna voda, ki jo rabijo pri krstu cesarskih princev, je iz reke Jordan.

† **Kardinal Tecchi.** 7. februarja je umrl v Rimu kardinal Scipione Tecchi, ki je bil v vrsto kardinalov sprejet šele lani 25. maja. Rojen je bil v Rimu leta 1854.

Iz malega zraste veliko. Dunajski šolski otroci so pridno delali za vojake ter si marsikaj tudi sebi pritrgali, tako da so mogli za božič izročiti vojakom tri milijone zavojev.

Zagreb. Kot pomožna škofa v Zagrebu bosta v kratkem posvečena sedanji generalni vikar dr. Dominik Premuš in provikar dr. Josip Lang.

Nič plesov. Vlada v Zürichu je sklenila, da vsled žalostnih časov vbodoče ne bo dovolila nobenega plesa. Vsa doslej dana dovoljenja so pa preklicana.

Vojni patron je sv. Klemen Hofbauer, ki je bil svoj čas v Varšavi priča vojskinih strahot, občutil bedo beguncev ter izprosil in doživel pred sto leti zmago Avstrije in Nemčije. Na Dunaju so imeli v teh žalostnih časih že več sijajnih procesij k grobu sv. Klementa.

Odlikovanje vojaške duhovščine. Vojaški škof dr. E. Bjelik je bil odlikovan z vojnim zaslužnim križcem I. vrste. Izrecno pa je cesar pristavil, da je hotel s tem odlikovanjem izraziti priznanje za vzorno izvrševanje vojno-pastirske dolžnosti in službe celokupni vojaški duhovščini.

Nadškof grof Šepticki, ki so ga Rusi odpeljali v ujetništvo, je bil poprej navdušen Poljak. Ker je pa videl, da Poljaki ne ravnaajo prav z Rusini, je rekel: »Pokazati hočem, da se rusinsko ljudstvo z ljubeznijo hitreje pridobi.« Prestopil je k rusinskemu obredu, postal mašnik ter bil sprejet celo v red bazilijancev. Vsled izrednih zmožnosti ga je cesar imenoval za nadškofa v Lvovu.

Po domovini.

† **Biseromašnik g. Karel Heidrich.** Dne 15. marca se je raznesla nepričakovana žalna novica po Ljubljani: »G. Heidrich je umrl. V

nedeljo je še spovedoval vojake, zjutraj ni več vstal. Častitljivi, izredno priljubljeni duhovnik je delal kot pravi vojščak Kristusov, do svojega 85. leta neumorno in neovirano v vinarstvu Gospodovem. Zadnja leta so mu pač deloma opešale moči, a je bil pripravljen in čakal doma, kdaj bo kdo potrkal in iskal duhovne tolažbe pri njem. Samo Bogu je znano, kolikokrat je radevolje prikorakal po stopnicah v kapelico ob samostanskem vhodu, kjer so se vrstili svetni in duhovni gospodje, iskaje notranje tolažbe in sveta pri dobrem, ljubeznivem g. Heidrichu. Pogrešali ga bodo zlasti oni duhovniki, ki jim je bil duhovni vodnik od bogoslovnih let dalje. O, s kako samaritansko ljubeznivostjo in potrpežljivostjo je znal dragi pokojnik potolažiti nepokojno srce, vlti vanj tolažbe, miru in zadovoljnosti. Bog mu bodi stoter plačnik! — G. Heidrich je bil Ljubljčan s celim srcem; tudi njegovo delovanje se je sukalo in osredotočilo bolj v Ljubljani. Bil je svojčas duhovni pomočnik pri Sv. Jakobu, v stolnici, kurat v kaznilnici na Gradu, spiritual v duhovskem semenišču, nakar je stopil v misijonsko družbo lazaristov zato, da bi — kakor se je sam izrazil — lažje sam sebe zveličal. Kot misijonski duhovnik se je žrtvoval dolgo vrsto let nelahkemu pastirovanju v deželni bolnišnici. Počivaj v miru blagi možiček in uživaj bogato plačilo pri Bogu, ki si mu s toliko ljubeznijo služil! — Pripomnimo še, da je njegova sestra M. Terezija, provincijalna prednica uršulinskih samostanov z bivališčem v Ljubljani.

† **P. Bazilij Dolinar.** V Gorici je umrl 6. marca frančiškanski duhovnik P. Bazilij, ki je preživel v redu celih 48 let. Pokojni je bil svoj čas gimnazijski lektor, več let gvardijan in duhovni oče pri usmiljenih bratih. Bil je povsod izredno priljubljen. Njegov rojstni kraj je Trata pri Poljanah. Oče mu je bil mož stare korenine: Luka, posestnik in trgovec s platnom. Na patra je bil vedno ponosen.

Umrl je bivši knezoškof celovski dr. Jožef Kahle. Bolehal je dolgo ter je radi tega bil prisiljen odpovedati se škofiji l. 1910. Od takrat je živel v opatiji Tancenberg, kjer je zaspal v Gospodu dne 15. februarja. Pokojni je ustanovil po zgledu družbe sv. Mohorja nemško književno društvo sv. Jožefa za razširjanje dobrih knjig. Živel je jako sveto, veliko molil in veliko trpel. K pogrebu sta prišla med drugimi tudi ljubljanski knezoškof dr. A. B. Jeglič in nadškof solnograjski dr. Kaltner.

Umrl je v Idriji 23. februarja vpokojeni kaplan č. g. Frančišek Onušič. Služboval je v Idriji od l. 1890. dalje. R. i. p.!

Celovec. Koroški knezoškof dr. Adam Hefter je bil posvečen dne 7. februarja v

Solnogradu, dne 14. februarja pa umeščen v Celovcu.

Cerkveno odlikovanje. Čast duhovnega svestnika je podeljena čč. gg. Valentinu Bernik, župniku v Komendi, in Konradu Texter, župniku v Višnji gori.

Umeščen je bil na župnijo Tolmin č. g. Ivan Rojec, župnik v Mirnu pri Gorici in deželni poslanec. Novi dekan nastopi službo o sv. Juriju.

Razmerno največ vojnih kuratov na bojišču je slovenske narodnosti, znamenje, da so močno porabni; to pa radi tega, ker znajo več jezikov ter se neznanih jezikov hitro za silo priuče. Razen za madjarske in rumunske polke so slovenski kurati za vse polke usposobljeni. Slovenski kurati tudi zatrjujejo, da vojaki nobene druge narodnosti v verskih rečeh niso tako poučeni kot ravno naši slovenski vojaki.

Za stolnega dekana v Mariboru je cesar imenoval stolnega kanonika č. g. Josipa Majcen.

V vojno službo sta bila poklicana č. g. Pavel Klemenčič, kaplan v Hočevju, in č. g. J. Hafner, kaplan v Kranju.

Premeščeni so bili čč. gg.: Viktor Kragl, katehet v Škofji Loki, za župnega upravitelja na Kočevski Planini; katehetski pouk na zunanji uršulinski šoli v Škofji Loki je prevzel T. Klinar, kaplan v Stari Loki; Franc Krische, kaplan v Vodicah, za kaplana k Sv. Jakobu v Ljubljani; Franc Zorko, župni upravitelj na Slapu, za kaplana v Vodice.

V začasni pokoj je stopil č. g. Nikolaj Stazinski, župnik v Smledniku.

Za vojake v Ljubljani so bili določeni spovedni dnevi od 1. do 16. sušca. Priznati se mora, da so se kaj pridno posluževali dane prilike, in da so se naravnost vzorno obnašali pri sprejemu sv. zakramentov, osobito sv. obhajila. To je vsekakor na čast našim mladencem in možem. Bog čuvaj nad njimi!

Goriško. Duhovske vesti. Č. gosp. vikar Iv. Trpin v Podsabotinu je stopil v pokoj. Namesto njega je imenovan č. g. Franc Klanjšček, doslej kurat v Lokovcu. Č. gosp. Klanjšček je bil ob mobilizaciji poklican na bojišče kot vojni kurat. Tam je hudo obolel in se dolgo zdravil v goriški bolnišnici in pozneje doma v št. Ferjanu. Sedaj je okreval toliko, da lahko nastopi svoje novo mesto. — Na župnijo-dekanijo Tolmin je bil investiran 1. februarja vlč. g. Ivan Rojec, župnik v Mirnu in deželni poslanec. Novi gospod dekan nastopi svoje mesto šele na spomlad. — Iz Marijinega vrtca si je vzela smrt 31. januarja mlado cvetlico Olgo Keriklner iz Solkana. Kot učenka v šoli je bila vzornega ob-

našanja, kot novinka za Marijino družbo zvesta in skrbna, pobožna častilka Marijina. Marijina družba v Solkanu ji je priredila lep pogreb; na grobu pa je govoril ginljive besede vlč. g. župnik Jakob Rejec. — Draga Olgica, prosí pri Mariji za svojo družbo, za svoje součenke, ki so te ljubile, za starše in vzgojitelje v šoli. — Koliko je vredno sv. obhajilo je dobro vedel neki vojak, ki ga je želel pred kratkim časom prejeti. Ker mu ni bil dovoljen izhod iz vojašnice celo jutro, je čakal in ostal tešč do pol 5. ure popoldan in potem pristopil k angelski mizi. Gotovo ga je za to požrtvovalnost božji Zveličar odškodoval in poplačal z obilnimi milostmi in dušno tolažbo.

Tolažilno pismo materam in ženam v zadnjem »Bogoljubu« me je tako ganilo, da se čutim dolžno, da se zahvalim v imenu vseh mater in žen, ki sočustvujejo z menoj in trepečejo za usodo svojih dragih, ki so na bojnem polju. O, da bi vsaka mati in žena večkrat prebrala to pismo in se le nekoliko po njem ravnala, pa bi vsaka veliko lažje prenašala žalost sedanjih dni in izgubo svojih dragih. Ako se bere kaj takega večkrat, se veliko lažje prenaša trpljenje in žalost sedanjih težkih dni. Naj Vas blagoslovi Bog in ljuba Devica Marija! — Žena iz ljubljanske okolice.

Marijine družbe.

Št. Rupert. Četudi ne smem hvaliti, vendar lahko rečem, da je Marijina družba lansko leto v splošnem storila svojo dolžnost. Kaže se pa, da bo v tem letu še bolje, vsaj kaže se dobra volja tudi pri manj dobrih. — Ob Mali maši je imela družba skupno sv. obhajilo na Veseli gori, kjer so za vojake darovale dekleta 36 K. Ves čas vojske se pridno moli za zmago in za vojake na bojišču. Ker pa so povsod napake — tudi pri nas se rad kateri »nosek« privihne — ali »zine katera bolj debelo« — ali se zastopi bolj na »posvetnost« — ali »jeziček« preveč miša, — zato so bile duhovne vaje v adventu, katere je imel č. g. P. Pavel. Upajmo, da besede gorečega gospoda ne bodo zastoj! Posebno moram omeniti to, da so se za novo leto dekleta potrudile za »Bogoljuba«. Le na plan zopet z ono gorečnostjo in zavestjo, ki je bila pred par leti! — Molitev za zmago in mir se poleg Mar. družbe udeležuje tudi mlajši svet. Želeti bi pa bilo več gorečnosti za petje! Ali ni nekaj krasnega, če se lepo zapoje pred Najsvetejšim? — »Apostolstvo« ni zaostalo, poslala se je lepa svota v Ljubljano. A tudi »apostolstva« doma ne sme manjkati — v besedi in dejanju! Dekleta! Fantje gredo na nabor

za službo cesarju — vé pa pojdite nabirat novih članov za vojsko Marijino! Kar je dobrega, v Marijino družbo; a kar je slabega, vên — Zbolela je dobra družabnica Malka Vavtar, zvesta v družbi in delu, zato molimo zanjo. Dekleta, na vojsko tudi vé — na vojsko molitve in dela v blagor domovine!

Med padlimi na severnem bojišču je tudi mladenič Ignacij Hribar, doma iz Šent Vida na Dolenjskem. Naj dobi skromen spominek še v »Bogoljubu«. — Pokojni Ignacij je bil vesten in zgleden mladenič. Kot sedemleten deček je že opravljal službo strežnika pri sv. maši, ki je ni opustil do 15. leta. Bil je nadarjen ter bi se bil rad izšolal, a okolnosti so ga zadržavale. Z 18. letom se je podal na morje, kjer se je priučil nemščine in angleščine, nato pa se je prostovoljno priglasil za vojaško službo. Doma se je bil z vso vnemo oprijel orlovskega društva, bil je pa tudi član Marijine družbe. Ostal je Mariji zvest

† Ignacij Hribar.

sin do zadnjega, za kar se mu je zahvaliti pogostnemu prejemanju sv. zakramentov. — Ko je izbruhnila vojska, je bil tudi Ignacij poklican pod cesarsko zastavo. Ob slovesu je presrečno prosil svojo teto, naj moli zanj in naj se ga spominja pri najsvetejši daritvi, ako bi ga zalotila smrt. Na Mali šmarin je bil zadet v glavo. Ko so ga našli, je še krčevito tiščal puško na žep, kjer je imel spravljen molek. Marija mu je gotovo izprosila srečno zadnjo uro. — Počivaj v miru v gališki zemlji!

Golšovo pri Žihpoljah. Prav srečni se počutimo, odkar so prišli k nam preč. gospod Šnedic iz Vetrinja. Imamo vsak dan in vsako nedeljo sv. mašo in popoldansko službo božjo. Pri popoldanski službi božji molijo Marijine hčerke križev pot za vojake, katerega se vsi prav radi udeležujejo. V nedeljo dne 7. febru-

arja smo imeli celodnevno češčenje pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Prišli so v obilnem številu vsi mladi in stari. Mnogo jih je tudi pristopilo zjutraj k sv. obhajilu. Ne moremo izreči, kako srečni in zadovoljni se počutimo, ko tako lepo oskrbujejo preč. gospod, ker že tako dolgo let nismo imeli duhovnika. Odkar obstoji naša dekleška Marijina družba na Žihpoljah, se je veliko spremenilo. Imela je veliko sovražnikov in žalostnih dni. Četudi se je število zelo skrčilo, pa nismo obupale; doživela je tudi že mnogo veselih dni. »Bogoljub« se v družbi kakor tudi izven družbe prav pridno prebira, ker prihaja v večjem številu v Žihpolje in Golšovo, kot je družbenk. Imamo vsak mesec redno shod s skupnim sv. obhajilom in po sv. maši nauk. Imamo tudi odseke, namreč: 1. Evharistični odsek. 2. Časnikarski odsek in 3. za olepšanje cerkve. Prvi prav dobro deluje. Dekleta prejemajo rade prostovoljno sv. zakramente vsako nedeljo in tudi ob delavnikih, kolikor jim čas dopušča. Tudi so pridno plette za vojake.

Iz Petrovč. Dne 16. januarja smo spremile k večnemu počitku sestro Jožefo Ramšak, staro 20 let. V pokojnici smo izgubile Marijine hčere dobro sestro, ki je tekom dveletne bolezni vedno kazala isti vesel obraz, kakršnega morejo imeti le čista srca. Vdano v voljo božjo in z zaupanjem v Boga je zapustila to solzno dolino ter si je močno želela smrti, da bi se hitro preselila iz tega sveta k Jezusu in Mariji v nebesa. Ne poročali bi o njeni smrti, če bi ne bila v življenju kazala posebne vneme v cerkvi pri sv. maši in pri večkratnem sv. obhajilu. Tudi je bila vneta za nabožno petje. Bila je tudi na bolniški postelji večkrat previdena s sv. zakramenti, ker si je silno želela sprejeti ljubega Jezusa.

Prihova. Od 31. januarja pa do 7. febru- arja smo imeli sv. misijon, ki so ga vodili trije čč. gg. misijonarji od sv. Jožefa pri Celju. Z veseljem smo se udeleževali njih govorov in lepih nauk. Posebno slovesen dan je bil na Svečnico, ko so sprejeli zopet 8 fantov in 25 deklet v Mar. družbo.

Cirkovce pri Pražerskem. V prerani grob smo položili dne 22. januarja vzorno članico Marijine družbe Alojzijo Prevotljšek, ki je v cvetu let izdihnila svojo dušo. Bila je vzorna hčerka Marijina, prijazna, ponižna in priljubljena pri vseh. Da jo bomo zelo pogrešale, je umevno, ker je delovala kot ena prvih pri naših društvih. Pri uri molitve pred Najsvejšim je molila razločno in na glas kakor malokatera; molila je tudi slehrno nedeljo pred sv. mašo sv. rožni venec. Dekletom, ki so jo hodile v njeni bolezni obiskavat, je večkrat govorila: »Dekleta, zdaj molite, dokler

ste zdrave. V bolezni človek malo ali pa skoraj nič ne moli. Veleč. g. župnik so se pri odprtem grobu poslovili od nje ter jo stavili vsem dekletom za zgled.

Iz Šentjanža na Dolenjskem. Novo pomlad v življenju Šentjanžcev so rodile šestdnevne duhovne vaje, ki jih je vodil preč. g. prefekt iz zavoda Salezijancev na Radni, in sicer tri dni za žene in dekleta, tri pa za može in fante. Po duhovnih vajah prerajeni in pomlajeni smo čutili njeni sinovi in hčere vso srečo in blagoslov posebnega varstva in ljubezni Marijine. S častjo in radostnim srcem smo ponovili posvečenje nebeški Kraljici. Popoldne pa so prevzvišeni gospod knezoškof po ganljivem nagovoru zopet sprejeli v Marijino družbo 70 fantov, 35 deklet in pa tudi veliko množ in ženâ.

Bilčovs. Na praznik Marijinega oznanenja je minulo leto, odkar je bil pri nas sprejem v Mar. družbo, in lepo se množi število naših družbenic. Z veseljem stopajo dekleta v družbo. Kako srečne se čutimo vse družbenice! Upamo, da se bo naša družba še lepo razvijala in množila pod modrim vodstvom preblagega voditelja.

Hoče. (Štajarsko.) Na Svečnico pri večernicah je bilo slovesno sprejetih v Marijino družbo 5 mladeničev in 16 deklet. Iz naše mladeniške Marijine družbe je 9 fantov v vojski. Vsi so še živi in zdravi. Duhovnemu voditelju in staršem pišejo lepa, ganljiva pisma, polna žive vere. »Bogoljuba« radi beremo. Komaj ga pričakujemo. Naročnikov je nad 70. »Bogoljuba« v vsako slovensko hišo!

Galicija pri Celju. Tudi pri nas se je ustanovila težko pričakovana Mar. družba. Dne 8. decembra 1913 smo imele prvi slovesen sprejem. Med letom se jih je še nekaj pridružilo. Obletnico obstanka, na praznik Brezmadežne l. 1914., je družba praznovala s slovesno sv. mašo in skupnim sv. obhajilom. Popoldne je bilo nanovo sprejetih 7 članic. Vseh skupaj je bilo sprejetih 63 deklet. Od teh sta se dve poročili in dne 13. februarja se je po dolgi, mučni bolezni preselila k svoji nebeški Materi iz naše Mar. družbe prva njena hčerka 19 letna Marija Grobelnik. Bila je pridna in zgledna družbenka. Shode imamo redno vsak mesec in mesečno skupno sv. obhajilo.

Na Bizeljskem so pridno delale za ranjene vojake. Nabrale so 220 kg suhega sadja. Naredile 252 komadov perila in blazinic, 20 parov copatov, 52 žepnih robcev, 32½ kg cu-fana.

† **V blag spomin umrli Alojziji Zupan v Sv. Križu pri Litiji.** Lep zgled vsem, ki imajo kaj trpeti po nedolžnem, je bila rajna Alojzija Zupan. Ko je bila pred par leti osramočena,

se ni hotela opravičevati, ampak je mirno prenesla ta udarec brez vsake pritožbe. Vse njeno življenje je bilo lepo; bila je delavna in pobožna, prav zgledna nadzornica Marijini družbi sedem let. Zato jo vsem priporočamo v blag spomin in molitev.

SPOMINJAJTE SE UMRILI!

Frančiška Purič, Repentabor, 25. decembra.

Uršula Škabar, Repentabor, 31. decembra.

Antonija Meglič, Dolina pri Trziču, 28. januarja.

Ana Kolumbin, Repentabor, 28. februarja.

Julijana Koman, Hajdina pri Ptuj, 15. februarja.

Jožefa Lokar, Št. Vid pri Zatičini, 19. februarja.

Marija Novak, Kozje, 28. februarja.

Jožefa Plesnar, Gor. Logatec.

Naročajte!

Tolažilna pisma za ranjene vojake, ponatisnjena iz 2. letošnje številke »Bogoljuba«, se zdaj dobe naprodaj v Ničmanovi prodajalni po 4 vinarje. Kupujejo jih pa malo. In vendar je veliko dobro delo, tem ubogim revežem dati v roko to tolažilno pismo, ki jim bo gotovo pomagalo mirnejše in vdaneje prenašati njihove križe. Vsak slovenski ranjenec naj bi v roke dobil to pismo.

Nove podobice rožnovenske Kraljice se dobijo v prodajalni Kat. tiskovnega društva (Ničman) po 50 za 1 krono (po pošti 1 K 12 v.). Imajo namen verne buditi, naj molijo sv. rožni venec zlasti zdaj ob vojskinem času pobožno in zaupno. Čisti dohodek v prid »Rdečemu križu«.

Litanije sv. Jožefa, uglasbil Fr. Ferjančič. Ker so litanije sv. Jožefa sedaj dovoljene za očitno službo božjo, priporočamo jih vsem slovenskim cerkvenim predstojništvom, da jih bodo lahko peli. Založila jih je »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena à 30 vin.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neka nagli jezi vdana članica Marijine družbe za potrpežljivost in dar ponižnosti ter da bi se zanjo dobro končal šolski izpit. — Dva vojaka, da bi se srečno vrnili iz vojne. — Brat, pijančevanju vdan. — Neka bolna članica Marijine družbe. — Neka mladenka, da bi mogla zvesto izpolnjevati vodila Marijine družbe in Tretjega reda. — Neža B. za ljubo zdravje in srečno zadnjo uro ter sina-vojaka za srečno vrnitev. — Neka Marijina hči za vredno prejevanje sv. zakramentov in za dušni mir. — Marijina hči, ki je prestala hudo operacijo ter trpi sedaj hude bolečine, za ljubo

zdravje. — Tri osebe za posebno milost. — Neka žena da bi zvedela za svojega moža. — Neki mladenič, član Mar. družbe, v vojaških zadevah. — Marijina hči za vredno prejetje sv. zakramentov, dušni mir ter za zmago v skušnjavah. — Mladenič za pravo krščansko življenje in dosego pravega poklica. — Dva vojaka za zdravje ali pa za srečno smrt. — Več oseb v raznih zadevah. — Neka oseba za stanovitnost v premagovanju hudih skušnjav. — Neka oseba svoje sorodnike za spreobrnjenje in srečno zadnjo uro. — Pijančevanju vdana oseba. — Naglo umrla mati Neža Čihaček s Klanca pri Komendi. N. v m. p.!

ZAHVALE.

M. G. presv. Srcu Jezusovemu in Mariji — mu za vrnjeno zdravje neki sorodnici. — N. B. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za uslišano molitev ter za srečno vrnitev nam ljubelega dušnega pastirja. — F. B. na Laverici sv. Antonu Pad. in Materi božji za izredno milost, da se je po petih mescih oglašil njen mož iz ujetništva. — Marija Iskra presv. Srcu Jezusovemu, sv. Jožefu ter sv. Antonu Pad. za ljubo zdravje. — Zahvala, da je po več opravljenih devetdnevnih živina ozdravela, za katero ni bilo videti več pomoči. — Ivana Benedičič Materi božji za vrnjeno zdravje ter za uslišanje v časnih zadevah. — Frančiška Jeme Mariji Pomočnici na Brezjah za vrnjeno zdravje po opravljeni devetdnevnici. — M. B. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za uslišano molitev. — Neka oseba najsvetejšemu Srcu, Rajhenburški Devici in sv. Jožefu za uslišanje in ozdravljenje. — F. Z. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu in sv. Valentinu za vrnjeno zdravje. — Sv. Bolfenk v Slov. goricah: Zahvaljujem se Materi božji in sv. Antonu za srečno vrnitev v domovino iz dalnje Bosne ob času vojske. — Š. s. C. dajo zahvalo presv. Srcu Jezusovemu, katero jih je ščitilo v hudi stiski na priprošeno Kraljice angelov, vseh svetnikov, zlasti sv. Jožefa, Antona Pad., Frančiška Ksav. in božjega služabnika Slomškega.

Darovi.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali (do 14. marca) čč. gg.: Mat. Tavčar, kaplan v Selcih, 21 K 26 vin.; Pavlič Franc, kaplan v Mirni peči, 1 K; Pavlin Bitnar, kaplan v Podzemlju, 13 K 46 vin.; Jakob Ukmar, katehet v Trstu, 2 K 50 vin.; župni urad v Brezovici (Istra) 5 K; Iv. Perko, kaplan v Šmarjeti, 24 K 10 vin.; Jak. Benedičič, župnik, Črni vrh nad Polh. Gr.,

6 K 14 vin.; Frančišek Pokorn, župnik, 10 K; duh. svetnik Jan. Zabukovec, župnik, Križ pri Tržiču, 83 K 48 vin.; Al. Kurent, mestni župnik v Krškem, 5 K 40 vin.; Juvan Frančišek, župnik, Sv. Križ nad Jesenicami, 8 K; Jos. Leben, kaplan v Slavini, 8 K 26 vin.; Ciril Zamar, kurat, Bilje pri Gorici, 34 K, (Solter Oto 6 K); Ivan Krušič, župnik-dekan v Cerknem na Goriškem, 5 K 76 vin.; Dominik Janež, župnik, Studeno pri Postojni, 49 K 58 vin.; Leopold Erzin, kaplan v Kranju, 8 K 70 vin.; Jos. Plantarič, dekan v Trebnjem, 12 K 64 vin.; uredništvo »Bogoljuba« (pošiljatve raznih gg. poverjenikov) 250 K; Val. Zabret, župnik v Št. Vidu pri Ljubljani, 94 K 85 vin.; župnijski urad na Dobrovi pri Ljubljani 42 K 40 vin.; Ign. Leban, župnik, Batuje-Selo na Goriškem, 13 K 20 vin.; Ivan Krst. Trpin, župnik, Mošnje na Gorenjskem, 15 K; J. Borštinar, župni upravitelj pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko, 12 K 4 vin.; Ant. Hafner, kaplan v Žužemberku, 25 K 50 vin.; Simon Gregorčič, vikar, Avče na Goriškem, 29 K 28 vin.; Ign. Žust, župnik v Ajdovcu, 5 K 36 vin.; Otilij Medveš, kurat v Ročinju (zbirka Urš. Tinta za župnijo Kanal) 19 K 20 vin.; Martin Poljak, župnik v Sostrem pri Ljubljani, 16 K 44 vin.; gđčna Frančiška Pernič v Kranju 63 K.

Za bolgarski vsakdanji kruh: Milka Flis, Brežice, 20 K; Terezija Smrkolj, Moravče, 20 K.

Za misijone: Janez Dolžan, Prihova, 50 K.

Za kruh sv. Antona: M. Puc 3 K; g. župnik Repolusk 3 K.

Za tiskovine vojakom: G. dr. Jos. Marinko 5 K; g. kaplan Pečarič, Dovje, 5 K; Jerica Cingl 5 K.

Za odkup poganskih otrok: Helena Erman, Širje, 30 K; Frančiška Kos, Mirna peč, 4 K.

Za družbo sv. Petra Klaverja: G. župnik Repolusk 2 K.

Za cerkev sv. Jožefa: Karl Hrastnik, Spod. Poljskava, 8 K.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

»Bogoljubova« letošnja 1. številka je pri upravnistvu popolnoma pošla. One cenjene naročnike, ki imajo morda kak izvod te številke odveč in ga lahko odstopijo, prosi »Bogoljubova« uprava, da jo vrnejo za nove naročnike, ki se še vedno oglašajo.

Pri razpošiljanju lista je bilo zopet nekaj nereda, da ga niso vsi pravočasno dobili. Uredništvo to obžaluje; a žalibog se temu ni mogoče popolnoma izogniti. Večkrat se nereda krivi tudi naročniki sami, ki se kljub opetovanim prošnjam ne izrazijo dovolj jasno.

Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; d) udom bratovščine naše ljube Gospe pre-svetega Srca v bratovski cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi ali črni škapulir; tisti, ki no-sijo črni škapulir Matere božje, pa morajo po-leg navadne molitve v namen sv. očeta moliti še sedem očenašev in sedem češčenamarij za duše v vicah; f) udom družbe krščanskih dru-žin; g) udom bratovščine presv. Srca Jezu-sovega; h) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

O p o m b a. Odpustke rimskih štacijon-skih cerkvâ morejo dobiti: a) udje III. reda v redovni cerkvi; b) udje bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi, če te ne morejo brez velike težave obiskati, pa v farni cerkvi; c) udje bratovščine presv. Srca Jezu-sovega v bratovski cerkvi; mesto obiska bratovske cerkve jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo; d) udje bra-tovščine preč. Srca Marijinega v bratovski cerkvi; e) udje bratovščine sv. rožnega venca v vsaki cerkvi, če molijo pri petih oltarjih; če jih pa ni pet, naj tiste, kolikor jih je, obiščejo tolikrat, kakor da jih je pet; f) udje Marijine družbe v jezuitski cerkvi; kjer te ni, v kateri-koli cerkvi, če molijo 7 očenašev in 7 češčena-marij v namen sv. očeta; g) oni, ki nosijo višnjevi škapulir, v cerkvi, v kateri je Marijin oltar; h) oni, ki nosijo beli škapulir, v bratov-ski ali farni cerkvi; i) udje bratovščine za duše v vicah v bratovski ali farni cerkvi.

16. P e t e k. Sv. Rafael. Popolni od-pustek tretjerednikom, ki svoje obljube po-nove ta dan ali pa prvo nedeljo po tem, ako so ta dan postavno zadržani.

21. Sreda. Varstvo sv. Jožefa. Popolni odpustek: a) udom družbe krščanskih družin; b) udom škapulirske bratovščine kar-melske Matere božje.

24. S o b o t a. Sv. F i d e l. Popolni od-pustek tretjerednikom.

25. N e d e l j a, zadnja v mescu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

28. Sreda. Zv. Lukezij. Popolni odpustek tretjerednikom.

30. P e t e k. Popolni odpustek tistim, ki opravljajo šestnedeljsko pobožnost na čast presv. Srcu Jezusovemu.

Grešnikovi vzdih.

Trpljenje izgubljeno,
o naj ne bo, Gospod;
saj Srce prebodeno
za ves je grešni rod!

Da v Tebi se umiri
in duh naš uteši;

Srcé gorko se širi,
v ljubezni Ti žari.

Pri Tebi je rešenje,
ki vré iz Tvojih ran,
ki daje nam življenje,
ki dá vstajenja dan.

Rešenja kri nam teci
iz srčne te strani,
tolažbe ne odreci,
ko nam pogin preti.

Oh milostno vse grehe
kri Tvoja spere naj,
v bridkosti daj utehe,
odpri nam sveti raj!

Daj svetu mi odmréti,
da Tebi le živim;
daj Tebe mi umeti,
po Tebi hrepenim!

Darovi.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali čč.
gg.: Janko Barle, mestni župnik šentjakobski
v Ljubljani, 188 K; Fr. Koželj, župnik v Za-pogah, 8 K; Karel Čerin, spiritual pri uršulin-kah v Škofji Loki (notranje šole), 60 K; Anton Jerič, župnik v Lozicah, 5 K; Jakob Bajec, župni upravitelj v Osilnici, 25 K; Ivan Košir, vikar, Vedrijan na Goriškem, 16 K 90 vin.; župnijski urad št. Jurij pri Kranju 12 K; Va-clav Vondrášek, župnik v Podbrezju, 38 K 50 vin.; Janez Filipič, dekan in častni kanonik, Ločnik na Goriškem, 20 K; Fran Črničoj, ka-plan v Tolminu na Gor., 50 K; Rud. Potočnik, kaplan v Mokronogu, 16 K 32 vin.; Fran An-drejšek, vikar, Sedlo na Goriškem, 5 K; Ja-kob Ogrizek, župnik, Lom pri Trziču, 14 K 40 vin.; Al. Železny, župnik v Ihanu, 4 K; Fran Franke, vikar v Oseku pri Gorici, 10 K.

Steckenpferd - lilijno mlečno mlo

je slejkoprej neobhodno potrebno za racijo-nalno negovanje kože in lepote. — Vsaki dan pohvalnice. Dobi se povsod à 80 vinarjev.

Misijon.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki čutijo v sebi poklic za redovni-štvo in se hočejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijon-skemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v 623

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

Dunaj XXI. Leopoldauerstrasse 123.

Višjega štab. zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

OLJE ZA SLUH

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu v Celovcu.

Bogata zaloga

546

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

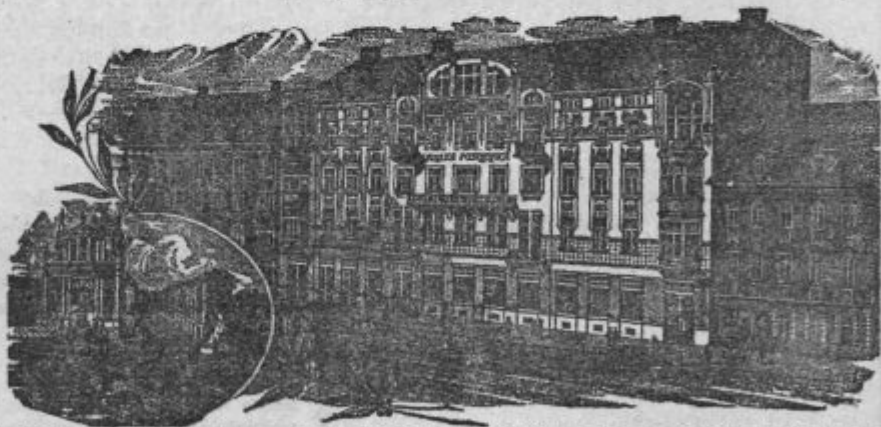
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkevijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni združniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

33

4 ³/₄ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4-75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 milijonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.

Naše gospodinje! Zahtevajte vedno pri vseh trgovcih
Kolinsko kavino primes
v korist obmejnih Slovencev